

-6. 1. 1973

ALUMINIJ

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GLINICE
IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

ŠTEV. 12

December 1972

LETNIK X.

Stvarnosti v oči

Osnovna organizacija ZK naše tovarne je imela 1. decembra t. l. svoj redni sestanek. Bil je to res redni sestanek, vendar pa vsebinsko precej drugačen od prejšnjih.

Sestanku so prisostvovali tudi predstavniki občinskih forumov: sekretar občinske konference ZKS, tovariš Franc Tetičkovič, predsednik občinskega odbora SZDL, tovariš Zdravko Turnšek, podpredsednik občinskega odbora Zveze sindikatov, tovariš Feliks Bagar in predsednik občinske konference ZMS, tovariš Zvone Masten.

Dnevni red sestanka je obsegal le dve točki — pregled dela OO ZK po pismu in razno.

V peturni razpravi so navzoči temeljito ocenili svoje delo in življenje v tovarni. Zanimali so se tudi za vzroke, ki so sprožili govorice o dozdavnem štrajku v OZD Aluminij; te so se širile zunaj podjetja, predvsem v Ptuju. Ostro so obsodili tako izkriv-

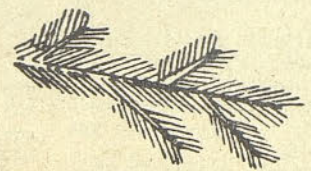
ljanje dejstev in širjenje nerresničnih vesti.

Nadalje so kritično obravnavali tudi izdatke za reprezentanco, reklamo in službena potovanja v državi in inozemstvu. Ugotovili so, da ni pretiranih in nepotrebnih izdatkov, saj izdatki za reprezentanco ne dosegajo bistvene vsote in je ta celo nizka, glede na velikost podjetja. Prav tako so bila službena potovanja nujno potrebna in nikdar brez potrebe. Varčevanje pa je na mestu na vseh področjih in prav komunisti so prvi poklicani, da se še bolj angažirajo v tej smeri.

Podan je bil tudi predlog za formiranje aktivna komunistov delavcev, ki naj bi deloval v okviru občine.

(Nadaljevanje na 3. strani)

- Vsem članom naše delovne skupnosti
- Vsem našim upokojencem in njihovim svojcem
- Vsem poslovnim partnerjem in sodelavcem
- Krajevni skupnosti in družbeno-političnim organizacijam Kidričevega

želimo

Sreče, zadovoljstva in novih delovnih uspehov polno novo leto 1973

in prav prijetno novoletno praznovanje!

Samoupravni organi podjetja in OZD - družbeno politične organizacije podjetja - vodstvo podjetja

**TGA »Boris Kidrič«
Kidričevo
in uredniški odbor „Aluminija“**

Pripravljamo ustanovitev temeljne organizacije združenega dela

1. UVOD

Naloga — čimhitreje uresničiti »delavska ustavna amandmaja« — 21. in 22. dopolnilo zvezne ustave — je v sedanjem času temeljna družbenopolitična akcija. Zakaj? Kaj je v obeh dopolnilih bistveno in odločilno važnega? Kaj se bo zgodilo z uresničitvijo obeh dopolnil, kaj spremenilo, skratka: v čem je bistvo teh dopolnil in kaj je tisto »novo«; kaj ta dopolnila sploh določajo? Poglejmo, v čem je bistvo!

Zvezna ustava, sprejeta 1963. leta, je bila že drugič dopolnjena v juliju 1971. Med najvažnejši dopolnili štejemo prav 21. in 22. dopolnilo!

Ti dve dopolnili, ki sta začeli veljati takoj, ko sta bili sprejeti, t. j. julija 1971, urejata in uveljavljata bistveno na novo samoupravljanje v delovnih organizacijah:

neposredno upravljanje delovnih ljudi, t. j. neposredno odločanje delavcev o vseh bistvenih vprašanjih, ki zahtevajo ustvarjanje dohodka, njegovo delitev, medsebojne odnose in razpolaganje s sredstvi na vseh ravneh — postaja osnovna in obvezna oblika upravljanja povsod. To neposredno odločanje — upravljanje pa je uresničevano v novi organizaciji, ki jo ustavna dopolnila imenujejo **TEMELJNA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA** — s kratico **TOZD**.

2. KAJ JE TOZD?

To je (oziroma bo, ko bo ustanovljena) najmanjša družbeno-gospodarska celica, tisti del delovne organizacije — podjetja, ki:

- pomeni delovno celoto (tehnoško in organizacijsko)
- v kateri se uspeh skupnega dela delavcev lahko potrdi kot vrednost — bilo na trgu, bilo v delovni organizaciji (podjetju) sami in
- v kateri lahko ustvarjeno vrednost samostojno izrazi.

Tak del podjetja, del torej, ki izpolnjuje našete pogoje, lahko delavci vsak čas ustanovijo kot TOZD, pri čemer pa ne smejo

- biti kršene pravice delovnih ljudi v drugih delih delovne organizacije,
- prizadeti interesi in pravice delovne organizacije kot celote in
- enostransko spremenjene medsebojne obveznosti.

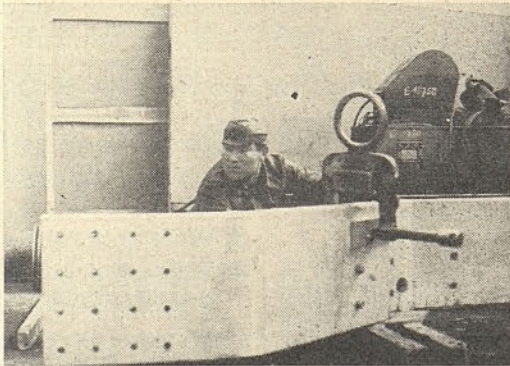
V čem so novosti — v čem se nova TOZD razlikuje od sedanje organizacije združenega dela (OZD) po našem statutu?

Razlik je precej, prikazali bomo le nekaj največjih:

- OZD se je formirala s statutom, torej od zgoraj navzdol,
- TOZD bomo lahko formirali le s sporazumom, katerega sprejme zbor delavcev — torej od spodaj navzgor;
- OZD ima le toliko pravic, kolikor jih določa statut,
- TOZD ima VSE pravice, od katerih so bistvene in neodtujljive — ustvarjanje in delitev dohodka, urejanje medsebojnih odnosov in druge;
- Organi OZD so določeni s statutom in delujejo posredno;
- Organi TOZD bodo tisti, katere bo določila TOZD z odločitvijo zbora delavcev in po sporazumu;
- OZD je del podjetja kot osnovna enota, torej izvedena od zgoraj navzdol,
- TOZD je osnovna enota, podjetje pa bo že združene več TOZD s pravicami, katere bo določal sporazum;
- Sredstva sedaj ustvarjamo in delimo v podjetju kot celoti.
- TOZD pa pripadajo vsa sredstva in njihova delitev; ta se TOZD ne morejo odtujiti.

Vse navedeno je bistveno drugačno in nova in pomeni realizacijo neposrednega odločanja delavcev na vseh ravneh in za vsa sredstva. S tem uresničujemo ustavno načelo, da delavci v TOZD ustvarjajo vsa sredstva in z njimi tudi razpolagajo na vseh ravneh. To pa seveda ne pomeni, da lahko in smejo vsa sredstva porabiti izključno v TOZD le zase, ker bodo vezani s sporazumom, z načeli skupnosti in solidarnosti, morajo poravnati obveznosti do

- pravica do ustanovitve TOZD v okviru delovne organizacije;
- pravica do izločitve TOZD iz delovne organizacije pod pogoji in v okviru zakona;
- odločanje o delovnih pogojih in o medsebojnih delovnih razmerjih;
- odločanje o delitvi dohodka;
- pravica do delitve osebnega dohodka, sorazmerno z uspehom delavčevega dela in njegovim prispevkom v uspehu TOZD kot celote —

Pri organskem varjenju

družbe in skrbeti tudi za razširjeno reprodukcijo, skratka gospodariti kot **DOBRI GOSPODARJI**.

O vsem, kar smo povedali, bi rekli na kratko naslednje:

Temeljne samoupravne pravice TOZD po XXI. ustavnem dopolnilu so:

tako iz sprotnega, kot iz minulega dela;

- odločanje o uporabi sredstev razširjene reprodukcije.

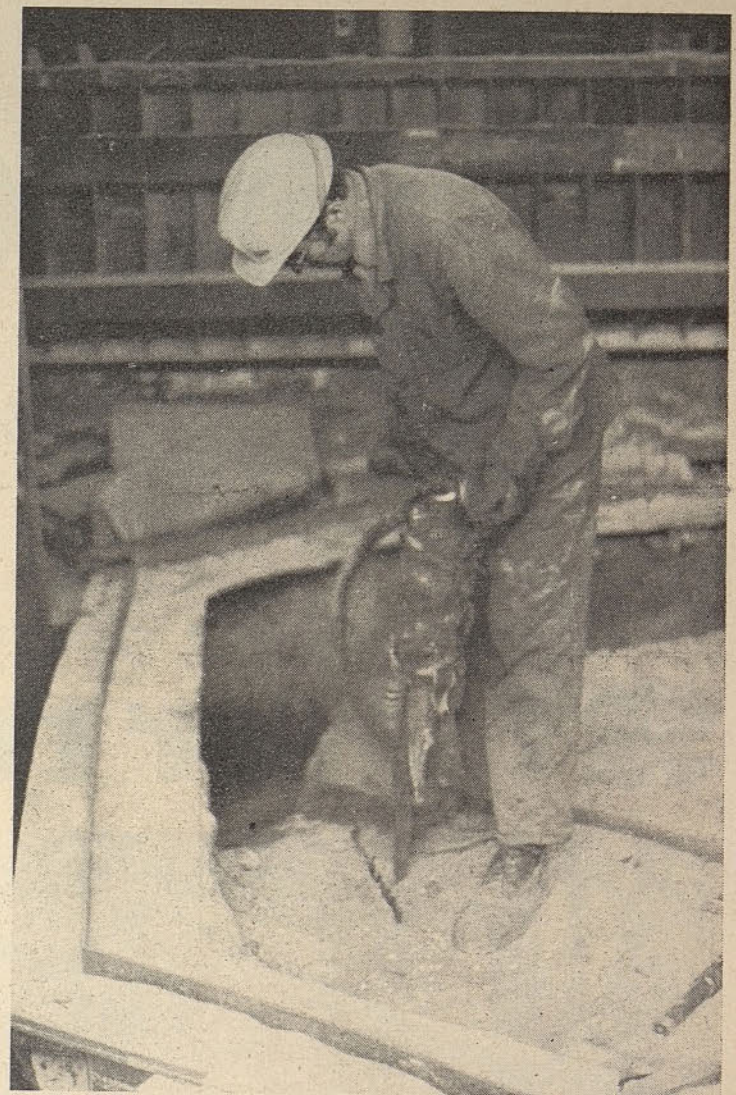
Vsako od teh pravic bo seveda potrebno še naprej razčleniti in precizirati, pri čemer pa se bo potrebno držati tudi načel in določb zakonov, ki že veljajo ali bodo šele sprejeti.

3. UPRAVLJANJE V TOZD

Ustavna dopolnila so tudi določila, da izvršuje samoupravljalca svoje samoupravne pravice v TOZD neposredno.

Kaj to praktično pomeni?

Organ samoupravnega odločanja v TOZD ne bo več izvoljeni delavski svet — temveč zbor vseh delavcev — zbor delovne skupnosti. Ta bo lahko določene upravljavske pravice zaupal s splošnim aktom (statutom ali pravili TOZD) svojim organom, razen tistih pravic, ki so neodtujljive po ustavi sami.

Rušenje katodnega dela elektrolitske celice

Samoupravni organi bodo torej imeli le posebna in omejena pooblastila, samo v takšnem obsegu, da bo omogočeno smotno vodenje delovnega procesa.

Neodtujljivih pravic pa ne bo mogoče prenašati na nikogar. O teh pravicah bodo odločali delavci neposredno — bilo na zborih, bilo z referendumom, kakor bo pač najbolj smotno glede na proizvodni proces in možnosti. Vse to bo moralo biti določeno v samoupravnem sporazumu o ustanovitvi TOZD in v splošnih aktih TOZD in podjetja kot združenja TOZD.

4. AKTI TOZD IN PODJETJA

Govorili smo o samoupravnih sporazumih, ne da bi povedali, kaj je to.

Temeljni samoupravni predpis podjetja ne bo več statut, kakor doslej. Tak temeljni samoupravni predpis bo dogovor vseh TOZD, zapisan v posebnem aktu, ki mu pravimo — **s a m o u p r a v n i s p o r a z u m**. Vsi drugi splošni akti bodo imeli temelj v tem samoupravnem sporazumu — (statuti, pravila, pravilniki, itd.).

Samoupravni sporazum ne bo sprejel ali izdal nek organ upravljanja (statut je sprejel delavski svet), temveč ga bodo sprejemali delavci na zborih, podpisali pa za to posebej izvoljeni in pooblašeni delegati TOZD. Tak sporazum mora biti sprejet seveda v vseh TOZD. Ali bodo ta sporazum sprejemali delavci na zborih delavcev ali pa na referendumu, bomo morali šele določiti, potem ko bomo ugotovili dejanske možnosti glede na delovni proces, izmnsko delo, možnosti glede udeležbe na zborih in drugo.

Sporazum tudi ne bo mogel biti rezultat preglasovanja, temveč bo lahko le rezultat dogovora vseh TOZD, tako da bo sprejemljiv za vse TOZD. V vsaki pa bo seveda odločala

večina delavcev. Ostale akte pa bomo sprejemali na način in ob pogojih, ki bodo določeni v samoupravnem sporazumu.

Za podjetje kot celoto bodo veljali le tisti splošni akti in v takšnem obsegu, kot bo to določil samoupravni sporazum o ustanovitvi TOZD. S takim sporazumom pa seveda ne bodo mogle biti prenešene na podjetje neodtujljive pravice, o katerih je že bilo govora.

5. USTANOVITEV TOZD

Da bi lahko TOZD dejansko zaživele, jih bo potrebno ustanoviti. Bistveno vprašanje pa je — kako? Ustanovijo jih zbori delavcev. Da bi ustanavljanje potekalo organizirano, pa so potrebne priprave.

V pripravah moramo najprej ugotoviti, kateri deli podjetja izpolnjujejo ustavne pogoje za TOZD, kako naj bi razdelili premoženje in obveznosti, kaj bomo določili v samoupravnem sporazumu. Obenem je potrebno vse delavce seznaniti z bistvom TOZD, s postopkom za njihovo ustanovitev.

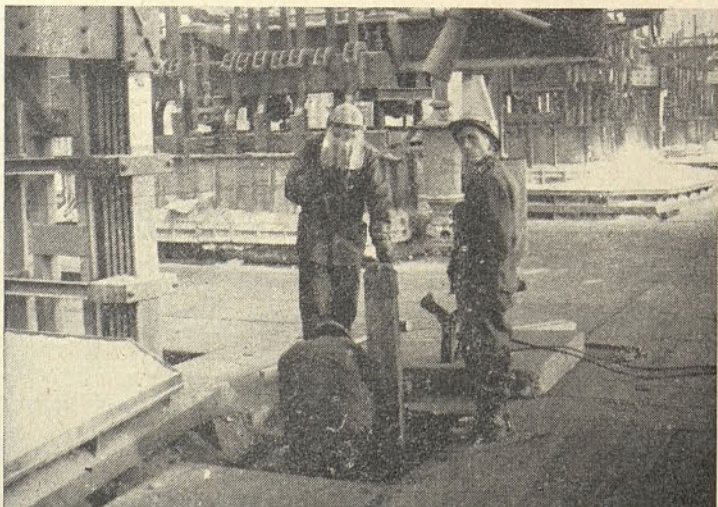
Za pripravo vsega navedenega je ustanovljena posebna komisija CDS, ki je že določila delovni program in skupine, ki pripravljajo material.

Sočasno s pripravo materiala pa bi naj bili informirani tudi člani delovne skupnosti: najprej organi upravljanja po OZD in organi družbenopolitičnih organizacij. Ko bo opravljeno to informiranje in bodo pripravljene elaborati, pa bodo informirani vsi delavci na zborih delovnih ljudi po OZD. Informiranje pa mora sočasno potekati tudi po tovarniškem glasilu.

Ta sestavek naj bi postopoval organom upravljanja OZD, družbenopolitičnim organizacijam in delavcem osnovne informacije, ki bodo postopno vse bolj konkretne, odvisno pač od pripravljenih materialov in razčiščenih vprašanj.

Čim boljše in čim hitreje bomo opravili to delo, tem hitreje bomo prišli do TOZD.

—IK

Izklop elektrolitske celice

Stvarnosti v oči

Ena od osnovnih nalog OO ZK v podjetju bo krepitev organizacije v dveh smereh: v kvaliteto dela komunistov in v številčno krepitev organizacije. V zadnjih letih je odšlo vedno več članov, kot jih je prišlo ali pa smo jih sprejeli.

Socialno razlikovanje in ukrepi proti njemu je prav tako važna naloga komunistov v podjetju. Nujno bo potrebno skrbeti še bolj, kot dosedaj, za primerna stanovanja delavcev z nižjimi osebnimi dohodki, za rekreacijo delavcev. Vrata počitniških domov je treba na široko odpreti prav tem zapostavljenim.

Na sestanku je bilo kritično ocenjeno tudi delovanje komunistov med pripravami za solidarnostni akciji, ki sta bili v zadnjem času. Prav na tem področju se nismo preveč izkazali. Nismo dokazali tiste stopnje solidarnosti, kot smo jo že tolikokrat v preteklosti in kakršno so od nas pričakovali. Dopustili smo, da so nekateri posamezniki širili razne parole, ki nikakor niso bile v prid solidarnostni akciji. Več aktivnosti komunistov bi bilo ob taki priložnosti vsekako potrebno.

Razprava se je nanašala tudi na odnose med ljudmi, predvsem med mladimi in sta-

rejšimi strokovnjaki. Nekaj motenj je bilo med strokovnim kadrom in neposrednimi proizvajalci, katere pa je mogoče z obojestransko dobro voljo odpraviti. S tem, da so mlajši strokovnjaki prevzeli pobudo v svoje roke, ni razloga za nesoglasja med generacijama in jih po besedah diskutantov tudi ni. Edino, kar bi med strokovnim kadrom lahko povzročalo probleme, je v premajhni zasedbi — premalo je strokovnjakov. Še posebej je to opazno, če primerjamo podobna podjetja v državi, ki so dobila sodobno tehnologijo že ob začetku, imajo pa zelo močne ekipe strokovnjakov. Naša naloga je, da stremimo za čimboljšo strukturo zaposlenih, od neposrednega proizvajalca do vodilnih delavcev. Prav tako je naloga vseh, da z vsemi silami gremo v obnovo proizvodnih sredstev in posodobitev tehnologije. Le z boljšo kvaliteto in večjo produktivnostjo bomo lahko stopali vzporedno z ostalimi proizvajalci aluminija doma in v svetu.

O dosedanjem gospodarjenju, doseženih rezultatih in o perspektivi podjetja je podal izčrpen pregled glavni direktor, tovariš Milan Krajnc.

Izveček iz njegovega poročila podajamo v nadaljevanju tega sestavka.

— da je od 1. junija naprej praktično bil ves izvoz za našo delovno organizacijo neinteresanten, medtem ko se je interes za uvoz proizvodov pri vseh predelovalcih aluminija bistveno povečal ravno na račun nižjih kursov za uvoz aluminija z vzhoda in pa ugodnih kreditnih pogojev; — zaradi tega smo se predvsem v drugi polovici letošnjega leta orientirali s prodajo naših proizvodov močnejše na domače tržišče, kar pa je seveda imelo določene posledice v likvidnostni bilanci.

— **NEREŠENA SISTEMSKA VPRAŠANJA** — Grupacija proizvajalcev aluminija je od Zveznega izvršnega sveta zahtevala rešitev vrste problemov:

izenačitev kursa med izvozom in uvozom, znižanje carinskih dajatev na uvožene surovine za 4% in povečanje stimulacije pri izvozu. Ravno tako smo zahtevali tudi povečanje cen aluminija na 512 US dol., kar je bil dogovor naše grupacije. Vsa ta vprašanja so še vedno nerešena in bistveno vplivajo na rezultate gospodarjenja.

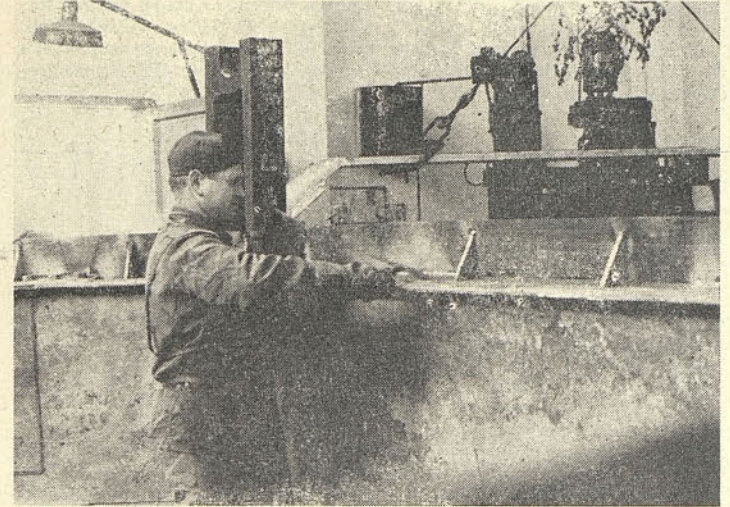
— **NOTRANJNI VPLIVI** — Najvažnejši med njimi so naslednji:

— zastarela tehnologija, predvsem v OZD Aluminij, in velika dotrajanost opreme

Ukrepi, izvršeni v letu 1972

Navedel bi le najbolj bistvene, s katerimi smo poskušali doseči dolgoročno orientacijo podjetja in rešitev kratkoročnih vprašanj, povezanih s problematiko našega podjetja in z ukrepi, ki so negativno delovali na gospodarjenje v letu 1972:

napore v smeri, da bi odprli delovno organizacijo do republiških forumov in naših poslovnih partnerjev močnejše, kot dosedaj, posebno še na področju usklajevanja naših konceptov razvoja z republiški plani in

Iz strojne delavnice

— takoj v začetku leta smo formirali naslednje ekipe strokovnjakov z naslednjimi nalogami: ekipo strokovnjakov, ki ima nalogo, da pripravi rekonstrukcijo elektroliz, nadalje ekipo

izmenjave tehnoloških izkušenj; — rešiti surovinsko bazo, posebno boksite in elektriko; — uresničiti pravilnik o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v skladu z naši-

Zunanji vplivi

Od zunanjih vplivov bi omenil predvsem naslednje:

— **Devalvacija**, ki je bila izvršena v decembru, nam je v letošnjem letu bistveno vplivala na stroške in višino ostanka dohodka. Cene naših surovin so se po devalvaciji povišale za okrog 1 milijardo 700 milijonov dinarjev. Če k temu prištejemo še devalvacijo, ki je bila izvršena v sredini leta 1971, potem je ta porast cen, ki se je odrazil v letu 1972, še mnogo višji in težji, ob upoštevanju dejstva, da smo do 1. junija imeli zamrznjene cene za naše proizvode.

— **POLITIKA CEN** — Akt o oblikovanju cen po zamrznitvi, katerega je sprejel Zvezni izvršni svet, ni v ničemer vplival na povečanje dohodka v naši delovni organizaciji iz naslednjih razlogov:

Izvršni svet ni upošteval predloga grupacije proizvajalcev aluminija, da je cene za primarni aluminij treba določiti v višini 512 US dol. za tono aluminija, temveč je odobril poveča-

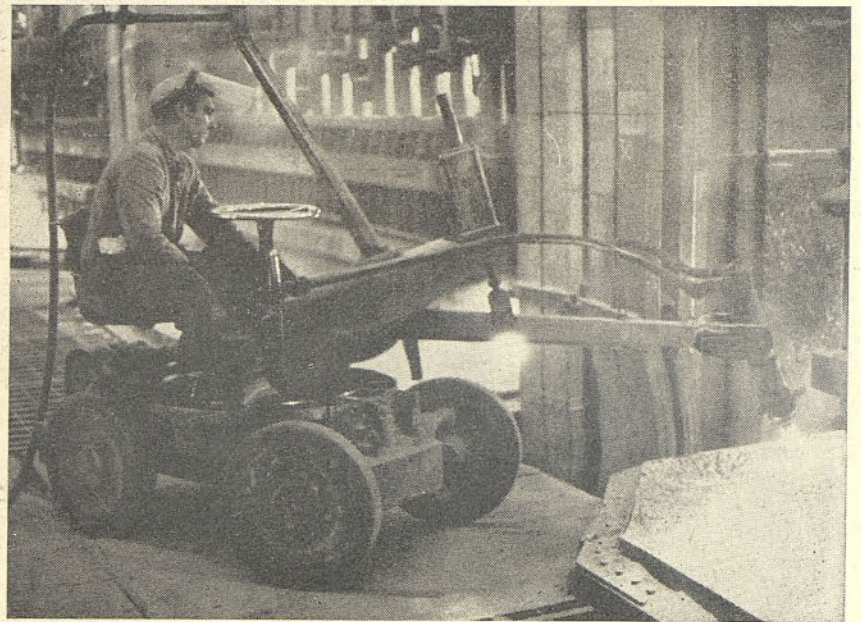
nje cen le na bazo 495 US dol. za tono aluminija. Podražitev na področju surovin, katere je dovolil Izvršni svet, odnosno povečanja so bila tako velika, da nam praktično niso predstavljala možnosti za doseganje boljših rezultatov gospodarjenja.

Analiza cen naših proizvodov pokaže, da je proizvodnja primarnega aluminija brez vsakega dohodka, medtem ko ustvarja podjetje akumulacijo le na artiklih, katere dalje predelujemo, to je predvsem pri zlitinah. V ta namen je tudi proizvodnja zlitin v letošnjem letu bila bistveno povečana.

— **DEVIZNI SISTEM** — Značilnosti ukrepov na tem področju za našo delovno organizacijo so naslednje:

— država je ukinila del stimulacije za izvoz proizvodov aluminija. Izenačila je izvozni kurs med zapadnimi in vzhodnimi deželami. Še vedno pa je stimuliran uvoz z vzhoda z nižjim kursom, kot je to na zapadu. Ti ukrepi so imeli naslednje posledice:

Prebijanje skorje

v domala vseh organizacijah združenega dela, posebno še v kotlarni, kar povzroča česte zastoje v proizvodnji, neugodno vpliva na doseganje boljših normativov in povečuje stroške proizvodnje in poslovanja;

— premajhna investicijska vlaganja, predvsem v racionalizacije, manjše in večje, ki bi pozitivno vplivale na produktivnost dela in na višino stroškov;

— nezagotovljena surovinska baza, predvsem na področju boksitov, katere uvažamo iz Avstralije odnosno plačujemo domačim rudnikom, ki so v okviru integracije Energoinvesta, po izredno visokih cenah. Tu je omeniti tudi lokacijski faktor, ki nam povzroča visoke prevozne stroške;

— nizka produktivnost dela na vseh nivojih, povezana s vprašanji tehnološke discipline in iskanjem bolj optimalnih rešitev za doseganje ugodnejših rezultatov.

strokovnjakov, ki ima nalogo, da razvije določene proizvodnje v okviru sedanjega obsega, kot je nadaljnja predelava odpadkov aluminija, lastnih in tujih, ekipo strokovnjakov, ki ima nalogo, da sestavi sanacijski program Glinice glede na razvojne načrte podjetja;

— izvršena je bila vrsta ukrepov na področju povečanja produktivnosti dela, predvsem z boljšo organizacijo in pripravo dela, kot tudi z mehanizacijo dela.

Ti ukrepi naj bi že letos in tudi v bodoče omogočili postopno zmanjševanje delovne sile za odstotek upokožitev;

— mnogo naporov je bilo vloženih v smeri zagotovitve potrebne električne energije za rekonstrukcijo in vnašanje našega programa razvoja v srednjeročni program razvoja Slovenije. Problem je še vedno nerešena energetska situacija Slovenije. V okviru razvojnega programa smo vlagali

mi internimi akti in samoupravnimi sporazumi;

— izpopolniti sistem obračuna stroškov;

— zagotoviti skladnejše delovanje služb z določanjem konkretnih planskih ciljev in njihove realizacije;

— izpolnjevati kadrovske politiko in izboljšati kadrovske strukture podjetja;

— na področju narodne obrambe v smeri njene krepitev; potrebno je še krepiti zavest članov našega kolektiva;

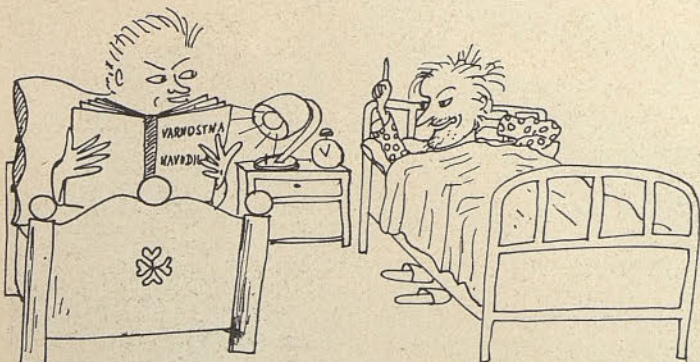
— na področju finančnih sredstev — ta zagotoviti za rekonstrukcijo, o kateri bo predhodno razpravljal celoten kolektiv;

— na področju samoupravljanja izpopolnjevati in razvijati samoupravno organiziranost podjetja s poudarkom na organiziranju temeljnih organizacij združenega dela;

— na področju organizacije sprejeti novo organizacijo, ki bo v večji meri omogoč-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Skupno stanovanje

— Jože, smem brati knjigo, dokler ne zaspim?
— Naj bo, ampak niti minute dalje!

Stvarnosti v oči

(Nadaljevanje s 3. strani)

la doseganje optimalnejših rezultatov in izraziteje opredeljevala odgovornost posameznikov in OZD.

Prav tako jo je potrebno še nadalje izpopolnjevati, predvsem v mikro smislu, kar je konstantna naloga;

— delovati v smeri spremembe pogojev gospodarjenja, pogojev, na katere vplivajo sistemske rešitve oblastnih organov.

Vsi navedeni ukrepi imajo za nalogo stabilizirati obstoječo proizvodnjo in predstavljajo konkretno nalogo za slehernega člana delovne skupnosti.

Iz navedenih ukrepov je jasno razvidno, da niso vsi povsem realizirani ali pa so ne-realni v zadovoljivih rezultatih.

Našteti ukrepi ne predstavljajo samo kratkoročnih nalog, temveč tudi dolgoročne naloge, katere bo treba stalno dopolnjevati v smeri izhodišč družbeno-ekonomskega razvoja za leto 1973, ki so delno znana in objavljena v nekaterih materialih Zveznega izvršnega sveta in 36. seje CK Zveze komunistov.

je, predsedniki organov upravljanja in funkcionarji družbeno-političnih organizacij

O tej seji komisije je bil v 11. številki ALUMINIJA objavljen članek »TOZD — konkretno« in so bili člani kolektiva še posebej obveščeni z razmnoženim OBVESTILOM. SESTAVA ELABORATOV — Določene so bile 4 delovne skupine s po 3 člani; te naj bi pripravile naslednje elaborate:

1. ocena sedanjih samoupravnih odnosov v tovarni z analizo,
2. ekonomski elaborat o sedanjem stanju in z bilanco vloženih sredstev po OZD,
3. tehnični elaborat,
4. organizacijski elaborat.

Skupina pripravi najprej delovni načrt, katerega mora predložiti komisiji do 22. novembra, ko je bila določena seja komisije. Tega dne sta bila predložena le dva načrta: za ekonomski in tehnični elaborat. Seje pa ni bilo, ker so na sejo prišli le trije člani — vsi drugi pa so se opravičili, ker so bili zadržani ali pa so bili odsotni iz podjetja. Nova seja komisije je bila določena za 24. november.

rih bo šele možna dejanska razprava.

Za ustanovitev TOZD sta možni dve poti:

— krajša — da TOZD ustanovimo takoj s sklepi zborov delavcev in šele nato pričnemo sestavljati analize in razčlenjevati odnose in

— daljša — da najprej opravimo analize in razčistimo odnose, t.j., da najprej pridemo do »čistih računov«, nato pa ustanovimo TOZD.

Prvo pot odklanjajo tako izkušnje delovnih organizacij, ki so TOZD na ta način že ustanovile, kakor stališča ZK in sindikatov, pa tudi vsi teoretični delavci, ki se ukvarjajo z uveljavitvijo ustavnih a-mandmajev. Pri ustanavljanju TOZD namreč ne gre samo za formalno-pravno spremembo strukture podjetja, temveč za bistveno ekonomsko in politično spremembo v odnosih med posameznimi organizacijskimi enotami znotraj podjetja in za uveljavitev neposrednega odločanja delavcev v organizacijski enoti — TOZD in v podjetju kot celoti.

To bistveno spremembo odnosov pa je mogoče doseči le tedaj, če najprej razčistimo

bodoče dele podjetja. Zavedamo se, da to delo ne bo lahko, posebno še, ker je podjetje ravno v sedanjem trenutku doživelo bistvene organizacijske in kadrovske spremembe, ker ima tudi ekonomske, proizvodne in stabilizacijske težave, v katerih pa so sedaj več ali manj vse delovne organizacije.

Kakšna vprašanja bodo vznikla v času priprav materiala in razpravah, bo mogoče ugotoviti šele takrat, ko bodo materiali konkretno zasnovani in ko bomo definirali teze in bomo morali razčističevati po sedanjih OZD morebitne sporne vprašanja.

Zaradi povedanega moramo vsi intenzivno sodelovati, predvsem pa morajo vsi komunisti in družbeno-politične organizacije izpolniti svoje naloge, ker bo drugače tudi komisija brez moči in možnosti, da bi svojo nalogo čimprej in čimbolj zadovoljivo opravila.

Vsi načrti elaboratov so bili narejeni in na seji komisije 2. decembra 1972 tudi potrjeni. Skupine sedaj po teh načrtih pripravljajo elaborate.

Analiza notranjih vplivov

Produktivnost našega podjetja za preteklih pet let kaže naslednja tabela:

Leto	Število zaposlenih	Proizvodnja	
		glinica indeks	aluminij indeks
1968	1942	100,00	100,00
1969	1935	103,14	101,43
1970	1898	108,69	100,10
1971	1896	106,75	94,38
Predvideno 1972	1892	110,98	95,36

Tabela je sestavljena od leta 1968 dalje, ker v zadnjem obdobju petih let TGA ni bila prizadeta z omejevanjem dobave el. energije, oziroma, ni imela redukcije.

Iz tabele je razvidno, da bo proizvodnja glinice po sedanjih predvidevanjih letos večja za 10,98 %, nasprotno pa bo proizvodnja aluminija letos nižja za 4,64 % v primerjavi z doseženo proizvodnjo v letu 1968.

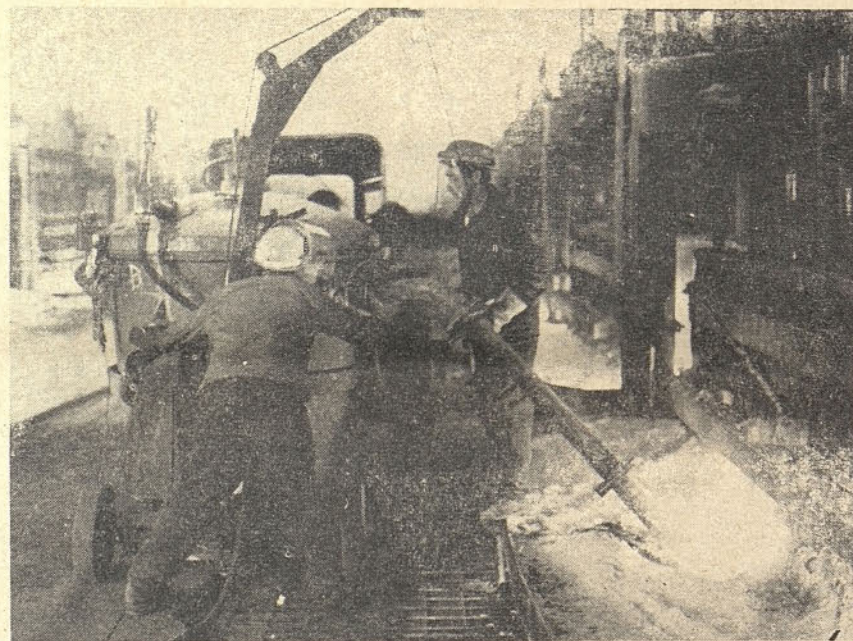
Dinamika porabe električne energije za obdobje 1968—1972 — za 1 tona elektrolitskega aluminija:

Leto	Indeks
1968	100,00
1969	98,69
1970	98,89
1971	101,25
1972 (I-X)	101,54

Na vsako tono je torej porabljenih 536 kWh več, kot je predvideno po planu, kar predstavlja pri povprečni letošnji ceni (do X/72), 0,1173 din/kWh za 62,87 din višje stroške od planskih — po toni.

V devetmesečni proizvodnji aluminija so dejanski stroški električne energije zaradi večje porabe od planirane višji za 2,116.000 din.

Porabo ostalih surovin v času januar — oktober kažejo naslednji indeksi:

Priprave za črpanje

boksit	100,58
NaOH	86,19
para	103,97
mazut	96,15
glinica	100,00
an. masa	102,30
kriolit	100,00
petrolkoks	98,92
katranska smola	102,23

Elaborati morajo biti pripravljeni do 15. januarja 1973.

Komisija je nadalje sklenila, da bodo izvedeni seminarji za člane organov upravljanja podjetja in družbeno-političnih organizacij potem, ko bodo po posvetovanjih v OZD lahko pripravljene teze o tem, kateri deli tovarne bi imeli pogoje za ustanovitev TOZD, teze o dohodku in njegovi delitvi ter teze o samoupravnih organih, t.j. takrat, ko bo lahko razprava že konkretna.

Članom komisije je bil posredovan tudi študijski material, katerega je izdala v obliki brošure Zveza sindikatov Slovenije, in material, objavljen v reviji »Organizacija in kadri«.

Nadaljnjo izdelavo okvirnega delovnega programa pa bo komisija uresničevala postopoma, kakor bodo opravljene predhodne naloge, predvsem naloge, določene s sedanjim delovnim programom.

Zavedamo se, da je potrebno delati pospešeno, vendar ne na škodo dobrih priprav v delovni skupnosti, ker moramo informirati in zainteresirati slehernega člana kolektiva, da bo dejansko moral odločiti. Do poglobljenih razprav med člani delovne skupnosti pa bomo lahko prišli šele potem, ko bodo pripravljene konkretni elaborati, na podlagi kate-

sedanje odnose in dosežemo sporazume o bistvenih ekonomskih in organizacijskih vprašanjih. Ta pot je daljša in zahtevnejša. Zanj je potrebno več strokovnega dela, posvetovanj in dogovarjanj. Naša komisija se je soglasno odločila za daljšo pot.

V sedanjih fazi priprav še ni mogoče reči, katera vprašanja bodo težje in katera lažje rešljiva, kaj vse bo potrebno še napraviti in analizirati, da bodo samoupravni sporazumi sprejemljivi za vse sedanje in

Surovinska baza

Podjetje ne razpolaga z lastnimi izvori surovine in te nabavlja od raznih ponudnikov. Tendencia nabave surovin je, da te nabavljamo po najbolj ugodnih pogojih — na domačem trgu. Ostale surovine, katerih na domačem trgu ni mogoče nabaviti ali pa so na domačem trgu dražje, nabavljamo iz uvoza. Ugotavljamo, da smo prisiljeni kupovati surovine po znatno višjih cenah, kot ostala evropska industrija aluminija, to pa predvsem zato, ker domači proizvajalci prilagajajo cene vedno uvoženi fco jugo-meja, zato so v ceni domače surovine zajeti tudi stroški prevoza, vse uvozne dajatve, luški stroški itd.

BOKSIT

Tako je pri boksitu cena fco inozemski rudnik 115,57 din, medtem ko je cena domačega boksita fco rudnik 230,82 din s tem, da je cena fco Kidričevca za uvozni boksit 303,76 din, za domači boksit pa 309,20 din. To pomeni, da inozemski proizvajalec aluminija, ki je lociral svojo tovarno v bližini izvora surovine — boksita, lahko tega v svojem tehnološkem postopku kalkulira za cca 67,5 % ceneje kot mi. Domače tržišče boksita ne more povsem pokriti naših potreb in smo bili dosedaj prisiljeni približno polovico boksita uvoziti (Nadaljevanje na 6. strani)

Delo pri ustanavljanju TOZD

Z delom pri uveljavitvi 21. in 22. ustavnega dopolnila smo začeli dejansko že v decembru preteklega leta, ko smo začeli uveljavljati novo organizacijo podjetja, temelječo na 4 organizacijah združenega dela:

— OZD Aluminij, Glinica, Vzdrževanje in delovna sredstva in Skupne službe.

To delo je bilo dokončano v maju t.l. s sprejetjem pravilnika o organizaciji dela in sistemizaciji ter dopolnili statuta.

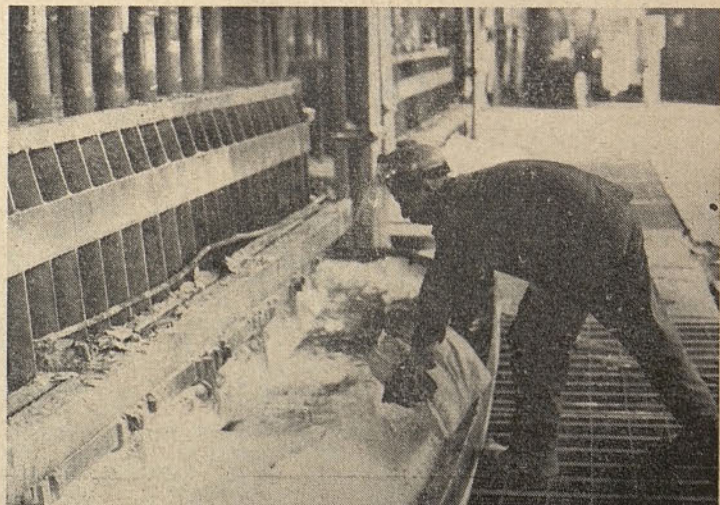
Sledile so volitve v organe upravljanja — centralni delavski svet in delavske svete OZD, odbore in komisije.

Novi CDS je nato v septembru ustanovil posebno komisijo za ustanovitev TOZD z nalogo, da pripravi materiale in

organizira v kolektivu široko razpravo o možnostih za ustanovitev TOZD, pripravi osnutke sporazumov in drugih splošnih aktov ter komisiji določi okvirni delovni program.

Komisija je na seji 6. novembra (prej se ni mogla sestati, ker je bil zadnji član komisije imenovan šele 30. oktobra 1972) določila delovni program za informiranje kolektiva, program in delovne skupine za pripravo materialov:

INFORMIRANJE KOLEKTIVA naj bi v sedanjih fazi opravili na skupnih sejah DS OZD in komisij, na sejah organov družbeno-političnih organizacij in zborih delavcev po OZD. Tu bi obrazložili bistvo ustavnih dopolnil, bistvo TOZD in način njihovega formiranja. Nosilci tega dela so člani komisi-

Dodajanje topila

Poslovník za kolektivne izvršilne organe

Obrazna tričetrtletnega obračuna je bila poglobljena točka 3. zasedanja centralnega delavskega sveta; to je bilo 7. novembra 1972.

Glavni direktor in direktor finančnega sektorja sta seznanila člane centralnega delavskega sveta z doseženimi poslovnimi in finančnimi rezultati.

Razpravljali so tudi o poročilih, katera so podali direktorji organizacij združenega dela.

Člani centralnega delavskega sveta so opozarjali na razno problematiko, celotni centralni delavski svet pa je bil mnenja, da je potrebno čimprej pripraviti program in začeti s sanacijo kotlarne, tako da bo problematično stanje kotlarne urejeno za obseg takšne proizvodnje, kot jo imajo sedaj. Zaradi tega je naročil strokovnim službam podjetja, da takšen program pripravijo; ta pa naj ne bo vezan na razširitev oz. preusmeritev proizvodnje glinice.

V zvezi s tričetrtletnim obračunom je centralni delavski svet razpravljaval tudi o obračunu stimulativenega dela osebnih dohodkov in sklenil, da je treba z obračunom osebnih dohodkov za mesec oktober obračunati še dodatnih 70% osebnega dohodka za vse člane kolektiva po pogojih, ki so veljali za izplačilo stimulativenega dela osebnih dohodkov ob prejšnjem obračunu dodatnega osebnega dohodka. Na ta način je akontacijo osebnega dohodka obračunati in izplačati stimulativen del za čas od 1. junija do 31. oktobra 1972.

Centralni delavski svet se je seznanil s tričetrtletnim obračunom.

— Dopolnitve pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov

Potem, ko je po sklepu centralnega delavskega sveta bil ponovno izveden postopek za ocenitev nekaterih delovnih mest, je centralni delavski svet sprejel spremembe in dopolnitve pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov. Nove ocenitve so bile sprejete za naslednja delovna mesta: OZD Aluminij: direktor 1450 točk, vodja tehnološke priprave dela 1330 točk, vodja operativne priprave

ve dela 1300 točk, vodja izdelave aluminija 1330 točk, nadzornik vzdrževanja 968 točk.

OZD Glinica: direktor 1450 točk, vodja tehnološke priprave dela 1330 točk, vodja operativne priprave dela 1168 točk, planer za surovine 815

točk, strojnik nizkotlačnih parnih kotlov 696 točk.

OZD Vzdrževanje in delovna sredstva: direktor 1450 točk, vodja operativne priprave dela 1171 točk.

OZD Skupne službe: vodja laboratorija za meritve 1295 točk, vodja elektronsko-računskega centra 1330 točk, programer I 1120 točk, programer II 870 točk, operater na raču-

Tudi pesem mladih je pozdravila naš praznik — praznik naše tovarne

nalniku 860 točk, operater za pripravo kartic 590 točk, organizator I 1120 točk.

Osebnih dohodki bodo po teh spremembah in dopolnitvah pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov obračunavani:

a) za delavce, ki so s 1. oktobrom 1971 že bili na delov-

nih mestih v ERC-u, od 1. oktobra 1972 dalje, za delavce, ki so prišli v ERC pozneje, pa od dneva prihoda;

b) za delavce, ki imajo začasne zadolžitve za delo, od 1. januarja 1972;

c) za v. d. direktorje, od dneva imenovanja po delavskem svetu, t. j. od 17. decembra 1971.

— Poslovník o delu kolektivnih izvršilnih organov

Ze dalj časa je bila prisotna potreba po poslovníku o delu kolektivnih izvršilnih organov. Prevladalo je mnenje, da bi imeli v podjetju enoten poslovník za vse kolektivne izvršilne organe. Odbor za samoupravne odnose in obveščanje je dal tako pripravljen osnutek poslovníka o delu kolektivnih izvršilnih organov v

Centralni delavski svet je razpravljaval o predlogu odbora za kadre, družbeni standard in varstvo pri delu, da bi naj kolektivni izvršilni organi ne razporejali delavcev na taka delovna mesta, kjer bi imeli za dve stopnji nižjo kvalifikacijo, kot je predvidena v sistemizaciji. Centralni delavski svet je vrnil odboru za kadre, družbeni standard in varstvo pri delu v ponovno proučitev predlog o prepovedi razporejanja delavcev na delovna mesta z za dve mesti nižjo kvalifikacijo in mu naročil, da celotni predmet temeljito prouči, tako da ne bi bil sklep, katerega bo o tem sprejel centralni delavski svet, takšen, da bi onemogočal nameščanje delavcev na tista delovna mesta, za katera strokovno izobrazbo ni mogoče pridobiti izven podjetja.

— Odprodaja odpadnega materiala članom delovne skupnosti

Na predlog odbora za proizvodnjo in poslovno politiko je centralni delavski svet sklenil, da je ukiniti prodajo raznega odpadnega materiala članom kolektiva. Ves odpadni material bo naše podjetje v bodoče prodajalo podjetju, ki odkupuje odpadni material.

— Imenovanje predstavnika podjetja za skupščino Splošne vodne skupnosti Drava-Mura Maribor

Za predstavnika podjetja za Skupščino Splošne vodne skupnosti Drava-Mura v Mariboru je bil imenovan Gvidon Salamon, diplomirani pravnik, referent za pravne zadeve našega podjetja.

— Celjenje proti gripi

Centralni delavski svet je določil celjenje proti gripi za vse člane delovne skupnosti. Sočasno je odobril 50% stroškov celjenja, kar znaša za dvakratno celjenje 18.050 din, drugo polovico stroškov celjenja pa bo pokrila Zavod za zdravstveno varstvo Maribor. Na tej seji je centralni delavski svet še:

— sklenil, da zaradi proslave tovarniškega praznika 21. no-
(Nadaljevanje na 8. strani)

OBISKALA NAS JE ITALIJANSKA SINDIKALNA DELEGACIJA

Zanimanje za naše samoupravljanje

28. novembra se je mudila v našem podjetju italijanska sindikalna delegacija, v kateri so bili predstavniki sindikatov raznih strok. Ta sindikalna delegacija je bila v Sloveniji gost republikanskih sindikatov in občinskega sindikalnega sveta Ptuj.

Pri nas so jo sprejeli Viktor Markovič, predsednik osnovne organizacije sindikata, Stanko Debeljak, dipl. ing., podpredsednik in Vojo Veličkovič, tajnik.

Delegacija si je pod strokovnim vodstvom najprej ogledala potek proizvodnje v naši tovarni, nakar se je s predstavniki sindikata pogovarjala o nalogah sindikatov; predvsem se je zanimala za organizacijo in funkcioniranje samoupravljanja v našem podjetju. S tega področja so člani delegacije zastavljali najrazličnejša vprašanja, kot: kakšna je struktura samoupravljanja, kako ustvarjamo in ugotavljamo dohodek, kako dohodek delimo, kakšen je vpliv

samoupravnih organov pri razširjeni reprodukciji, kako delimo osebne dohodke, kakšni so osebni dohodki delavcev, delavcev v administraciji, najvišji in najnižji osebni dohodki itd.

Člani delegacije so tudi povedali, s čim se ukvarjajo italijanski sindikati, kakšne probleme imajo in na kakšen način jih rešujejo.

Delegacija je bila vezana na protokol, zato v slabi uri, ki so jo imeli na razpolago za razgovore, ni bilo mogoče povedati vsega, kar je zanimalo člane delegacije in predstavnike sindikalne organizacije našega podjetja.

K.-n.

Z zanimanjem so sledili člani italijanske sindikalne delegacije odgovorom naših predstavnikov o organizaciji samoupravljanja v našem podjetju...

Stvarnosti v oči

(Nadaljevanje s 4. strani)

ti, pri taki situaciji cen, kot je prikazana in pri izenačeni dobri kvaliteti uvoženega boksita ob zgoraj navedeni situaciji cen, pa je za premisliti, če se domači boksit sploh še splača nabavljati. Situacija boksita je komplicirana toliko bolj, ker boksit uživa pri izvozu posebno stimulacijo, ki rudnikom omogoča izvoz in katero rud-

niki tako vkalkulirajo v domačo prodajno ceno.

PETROLKOKS

Pri petrolkoku je situacija približno enaka. Inozemski proizvajalec aluminija, ki je primerno lociran izvorom petrolkoka, lahko tega kalkuli- ra v svoj proizvod s 649,90 din, medtem ko ga naš proizvajalec prodaja nam po 1.000 din;

to pomeni, da je petrolkoks v kalkulaciji cene aluminija vkalkuliran za 35% nižje kot petrolkoks v naši kalkulaciji. Feo Kidričevo stane uvozni petrolkoks 1.052 din, domači pa 1.054 din. Pripominjamo, da domačega petrolkoka ni mogoče dobiti v potrebnih količinah in smo ga v vsakem primeru prisiljeni uvažati.

LUŽINA

Situacija pri lužini je naslednja:

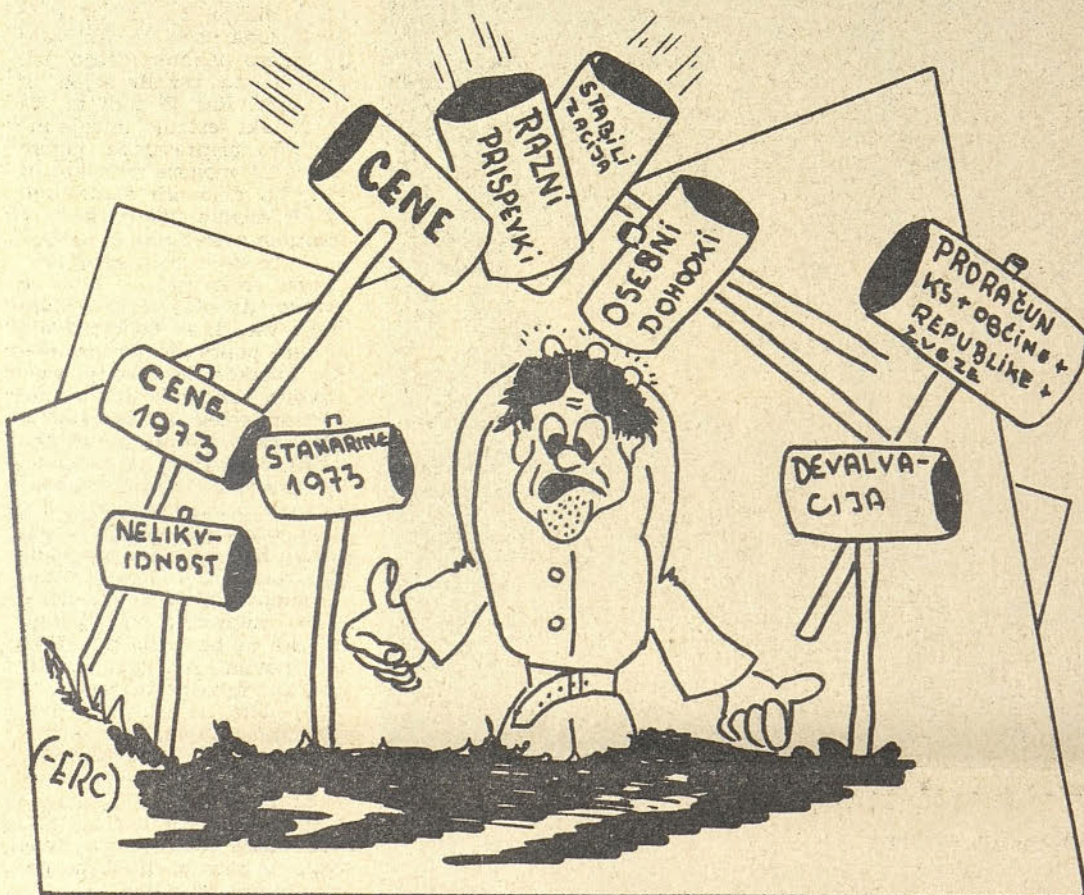
Domača cena lužine je 2.000 din/t, medtem ko je cena lužine feo dobavitelj v inozemstvu največ 1.300 din, kar predstavlja ravno tako za 42,5 odst. nižjo ceno lužine za inozemce, kot je naša cena lužine — za našo proizvodnjo.

Enaka situacija velja za ostale surovine, kot so sintetični kriolit, elektrodna smola, silicij-metal, itd. Ze samo dejstvo, da so praktično vse surovine v naši kalkulaciji zajete z viš-

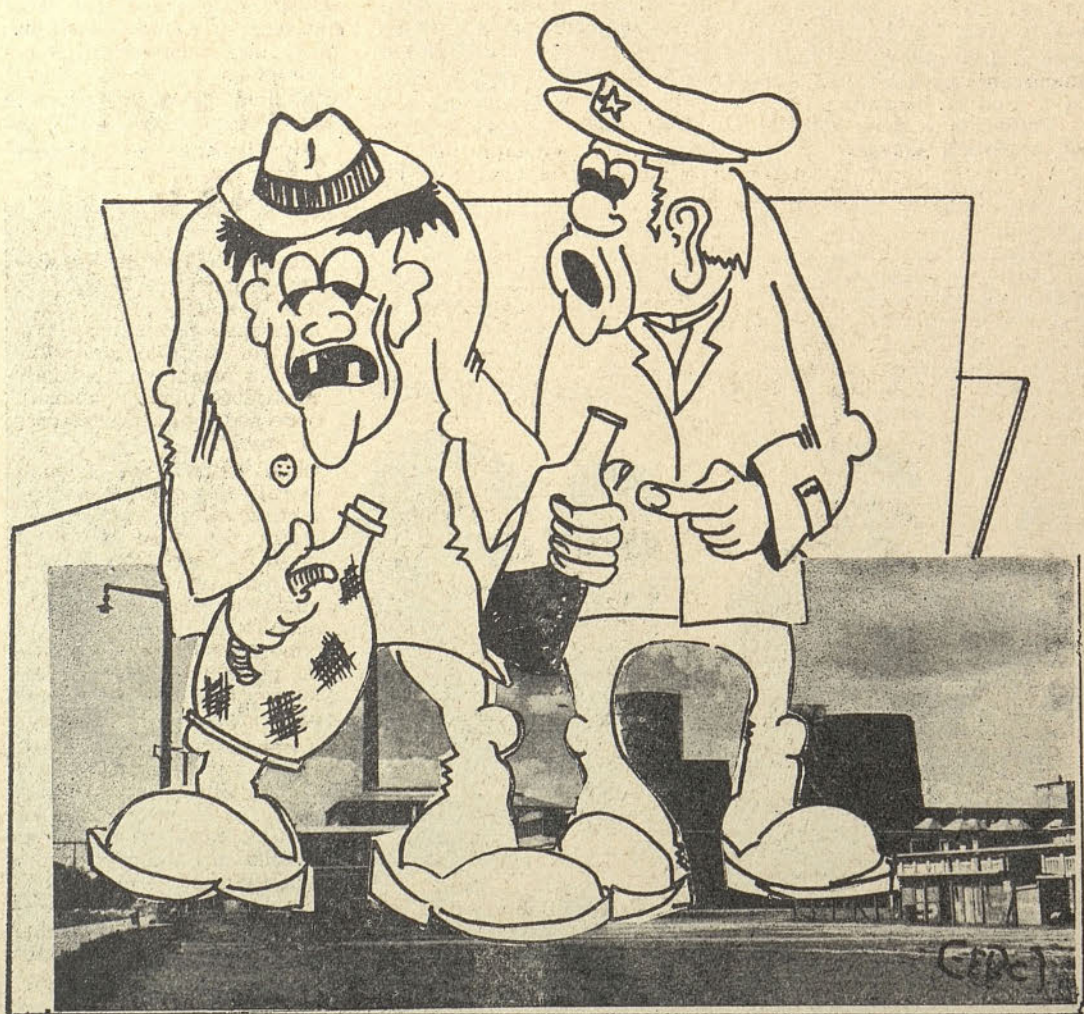
jimi cenami kot surovine, katere lahko nabavimo inozemski proizvajalci aluminija v njihovih deželah, nas postavlja v neenak položaj z njimi in je zaradi tega težko biti konkurenčen s svetovnimi proizvajalci aluminija.

Zgoraj prikazano situacijo bi se dalo nekoliko omiliti, če bi pri uvozu bili povsem ali pa vsaj delno opravičeni plačevanja carine in uvoznih taks. V tem smislu smo že večkrat pri merodajnih državnih organih vložili zahtevke, toda dosedaj še niso bili ugodno rešeni.

Novoletni ha ha...!

Imam občutek, kot da bi me nekdo v zemljo zabijal...

— No, no, kam pa s temi vitamini?
— Tovariš, tebe pa en d... briga, kje bom silvestroval!

Orientacija prodaje v letu 1972

Vse do začetka junija pa cena aluminija, ki je bila takrat 7492 din, kljub našim številnim urgencam še ni bila revidirana; čeprav so cene aluminija na zunanjem trgu bile zelo nizke, smo pri izvozu dosegali približno adekvatno ceno domači ceni ter smo zaradi tega v prvem polletju izvozili okrog 9.000 t aluminija. S 26. majem nam je bilo odobreno povečanje cene za 12,3%. Zaradi zvišanja cene aluminija na domačem trgu je ta postal

interesantnejši kot inozemski trg in smo zaradi tega politiko prodaje spremenili: v drugem polletju smo izvozili le manjše količine aluminija, ki predstavljajo v glavnem obveznosti iz sklenjenih pogodb v I. polletju. Inozemski trg se je sicer nekoliko popravil — za cca 20 US dol. pri toni —, kar predstavlja okrog 5% od cene aluminija, toda kljub temu še vedno ni interesanten v primerjavi s ceno domačega tržišča.

Perspektive prodaje v I. 1973

Pred kratkim je bila napravljena bilanca proizvodnje in potreb aluminija za celo grupacijo aluminija v okviru Gospodarske zbornice Jugoslavije. Iz bilance sledi, da vso domačo proizvodnjo lahko plasiramo na domačem tržišču in da je potrebno uvoziti še 62.000 t aluminija iz drugih držav. Od te količine je z meddržavnimi sporazumi zagotovljen uvoz 33.000 t iz vzhod-

nih držav, medtem ko bodo morali 29.000 t še najti.

Interesentov za našo proizvodnjo iz kroga domače predelovalne industrije je več, kot naše kapacitete lahko nudijo. Če nas situacija likvidnosti ne bo drugače prisilila, bomo vse količine lahko prodali na domačem trgu. Pričakujemo tudi izboljšanje situacije na svetovnem tržišču aluminija.

Nekateri kazalci kadrovskega dela

V zvezi z razpravo o problematiki, katero načenja Pismo tovariša Tita, smo obdelali nekaj značilnih področij kadrovskega dela:

- 1) stanovanjsko problematiko
- 2) fluktuacijo — prihod in odhod članstva ZK
- 3) kadrovanje na vodilna delovna mesta
- 4) sestav organov upravljanja glede na članstvo v ZK

1. Značilnost naše delovne skupnosti pri reševanju stanovanjskih vprašanj zaposlenih je odsotnost domala vsake resnejše problematike. Menimo celo, da se glede urejenosti stanovanjskih vprašanj zaposlenih uvrščamo v sam vrh jugoslovanskih gospodarskih organizacij. V našem podjetju namreč ni delavca, ki bi moral dalj kot nekaj mesecev (po končani enoletni zaposlitvi v podjetju) čakati na ureditev stanovanjskega vprašanja. Mimo tega pa rešuje podjetje še stanovanjske probleme zdravstvenih, prosvetnih in drugih delavcev uslužnostnih dejavnosti v Kidričevem.

Natančnejši prikaz reševanja stanovanjske problematike je prikazan v priloženih tabelah.

2.

Pri prihodu in odhodu delavcev se kaže nerazveseljiva tendenca manjšanja števila članov v organizaciji ZK. Tako je v letošnjem letu iz podjetja odšlo sedem članov ZK, prišli pa so le štirje. Prav tako je bilo lani, ko so odšli iz podjetja štirje člani ZK, prišli pa so le trije. In še prihod in odhod vseh delavcev:

Leto 1971 — odšlo 80, prišlo 95 delavcev;

Leto 1972 — odšlo 96, prišlo 60 delavcev.

Menimo, da je naša osnovna napaka v tem, da že takoj ob vstopu v podjetje ne najdemo stika z novimi delavci, da bi jih ustvarjalno vključili v našo organizacijo. V bodoče bi bilo potrebno ob vsakem sprejemu poskušati nove delavce vključiti v družbeno-politično delo v podjetju.

3.

V podjetju je po statutu enajst vodilnih delovnih mest. Trenutno je sedem vodilnih delovnih mest zasedenih, za štiri pa je pravkar razpisana njihova zasedba.

Od vseh vodilnih delavcev (všteti so tudi vršilci dolžnosti) samo trije niso člani ZK. Prav tako trije ne izpolnjujejo vseh pogojev, katere zahteva delovno mesto.

4.

Udeležba članov ZK v organih upravljanja je razvidna iz priložene tabele.

Glavne kadrovske naloge v prihodnjem letu:

- a) Izboljšati kvalifikacijsko strukturo zaposlenih,
- b) Zmanjšati število zaposlenih.

V zvezi z izboljšanjem kvalifikacijske strukture moramo predvsem doseči, da se bo v prihodnjem letu pričelo šolati čimveč delavcev, ki ne izpolnjujejo izobrazbenih pogojev delovnega mesta. Število zaposlenih pa bomo zmanjšali na ta način, da na račun racionalizacij delovnega procesa ne bomo nadomeščali delavcev, ki bodo v prihodnjem letu odšli iz podjetja.

Spregovorijo naj vsi proizvajalci!

PISMO TOVARIŠA TITA IN IZVRŠNEGA BIROJA ZKJ JE ŠE VEDNO PREDMET IZREDNE RAZPRAVE, KI S TEM NEDVOMNO DOSEGA SVOJ PRAVI NAMEN, ZARADI KATEREGA JE BILO TUDI POSLANO.

Precejšnja aktivnost po tem pismu je čutili tudi v naši delovni skupnosti, kar pomeni, da pismo ni zanimivo in pomembno le za člane ZKJ, ampak nasprotno: za njega se še kako zanimajo vsi naši proizvajalci! S tem pa je tudi dosežen tisti cilj in namen, zaradi katerega je to pismo sploh bilo zasnovano.

Tako je v zadnjem času bilo tudi nekaj pomembnih sestankov naše organizacije Zveze komunistov, na katerih smo reševali pomembne probleme, razpravljali povsem odkrito in kritično, predvsem pa z veliko željo večine, da bi tudi v naši delovni organizaciji krenili po povsem novi poti in pričeli z povsem drugačnim načinom dela, kot je to bilo doslej. Morda je prav zato na mestu, če še enkrat spregovorimo nekaj o tem, da bi naši neposredni proizvajalci bili povsem seznanjeni.

Na sestanku, na katerem smo razpravljali o dosedanjem delovanju osnovne organizacije ZK TGA po omenjenem pismu, je med drugim bilo poudarjeno, da je nujno potrebno o vsem, kar obravnavajo komunisti na svojih sestankih, tudi seznaniti ostale člane kolektiva, ki bi se naj tako seznanjali o vseh dogodkih; delo organizacije ZK mora namreč postati znano vsem proizvajalcem — članom delovne skupnosti.

Zelo zanimiva je bila razprava glavnega direktorja podjetja, tovariša Milana Krajnika, ki je zares zelo konkretno in temeljito v povsem razumljivem tonu povedal vsem proizvajalcem, kakšno je trenutno stanje podjetja in kakšni so naši obeti v naslednjem letu. Prav o tem bi moral vedeti sleherni član naše delovne skupnosti, saj bomo le tako lahko enotno z združenimi močmi reševali vrsto perečih problemov, ki nas čakajo v letu 1973.

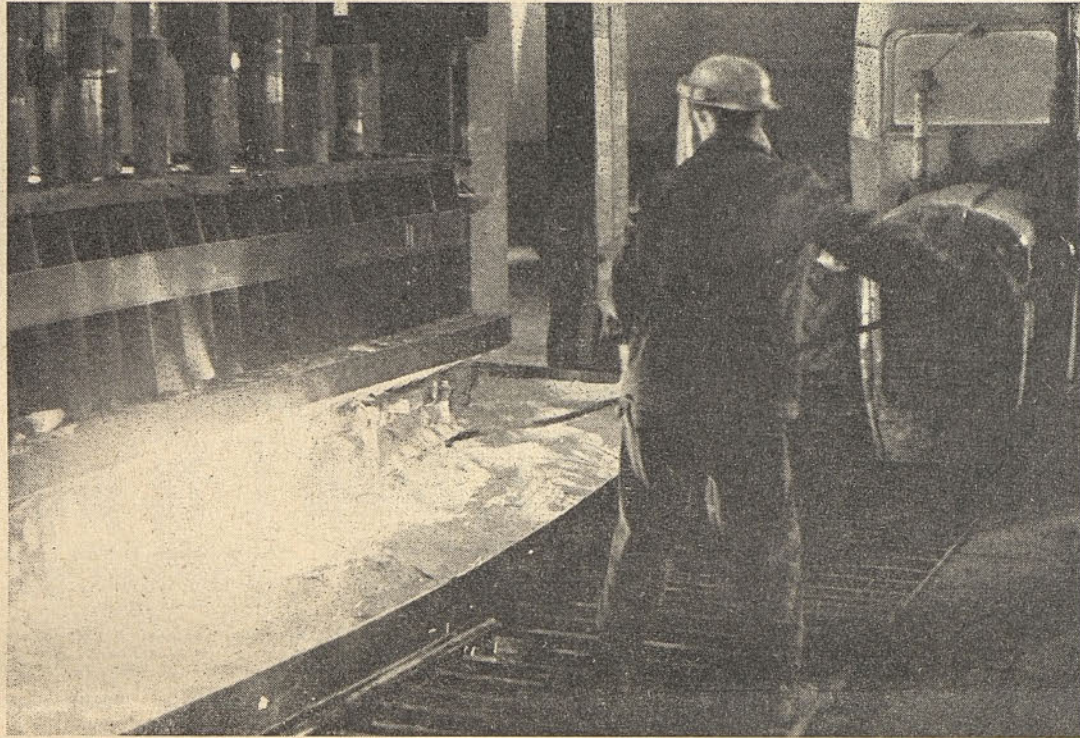
V razpravi so sodelovali tudi sekretar občinske konference ZKS tov. Tetičkovič, predsednik občinske konference SZDL Ptuj tov. Zdravko Turnšek in podpredsednik občinskega sindikalnega sveta Ptuj tov. Feliks Bagar.

S svojimi prispevki so sodelovali tudi nekateri vršilci dolžnosti direktorjev OZD, predvsem pa velja omeniti razprave ostalih članov ZK naše delovne skupnosti. Ti so po vrsti nakazovali vrsto perečih problemov, s katerimi se bomo morali na vsak način spoprijeti in jih odpraviti v najkrajšem možnem času. Nujno potrebno je vložiti vse sile v to, da naša organizacija ponovno pridobi zaupanje, katerega je pri proizvajalcih izgubila s svojo indolentnostjo do mnogih problemov, katerim ni bila kos. Dodati moram k temu še to, da sem v zadnjem času lahko slišal mnogo pozitivnih stvari iz ust naših neposrednih proizvajalcev iz proizvodnih obratov in se prepričal, da se domala vsi živo zanimajo za vse dogodke in za to, za kakšne nove metode v svojem delovanju se bo odločila naša partijska organizacija.

Lahko trdim, da mnogi menijo: skrajni čas je, da napravimo red v vrstah članov ZK in temeljito ocenimo delovanje tistih, ki so na kakršenkoli način izgravalji organizacijo in tako ustvarjali pri ostalih članah kolektiva dvom v poslanstvo organizacije ZK. V taki smeri pa je potekala

razprava tudi na sestanku organizacije ZK, kjer je prevladovalo mnenje, da je nujno potrebno odločno kreniti v akcijo in energično odpravljati vse negativne pojave, ugotoviti tudi vire raznih dezinformacij, ki jih nekateri prenašajo v kolektivu kot tudi izven njega in s tem še kako škodujejo celotnemu kolektivu. Ta si je namreč v minulih letih pridobil mnogo izkušenj v sami proizvodnji kot tudi na političnem področju. Pri slednjem velja omeniti še to, da bi politično vzdušje v delovni skupnosti bilo povsem dru-

gačno, če bi se vsi člani ZK zavedali svoje osnovne vloge in delovali zares kot komunisti, ne pa kot karieristi, materialisti in podobno. Tudi do vseh takih je potrebno odločno ukrepati in ne dovoliti, da bi v bodoče partijska organizacija služila nekaterim le kot odskočna deska do boljših položajev, kot je to bilo v preteklosti. Raziskati je treba delovanje vseh tistih, ki so mislili, da lahko kot člani organizacije ZK delujejo po svoji volji in želji, kajti naša organizacija potrebuje ljudi, ki imajo poleg strokovnih kvalitet tudi vse družbeno-politične lastnosti in kvalitete, s katerimi lahko prispevajo svoj delež pri ustvarjanju boljšega jutrišnjega dne.

Posluževanje elektrolitske celice

V razgovoru z nekaterimi člani naše delovne skupnosti v proizvodnih obratih sem naletel na popolnoma enako mnenje, kot ga zavzema naša osnovna organizacija glede že omenjene problematike. Zato je resnično zadnji čas, da komunisti odločno krenejo v akcijo in prvenstveno s svojo aktivnostjo in družbeno-politično zavestjo dokažejo vsem, da so res za vzpostavitev reda, kot se temu pravi.

Precej pikrih je bilo povedanih tudi glede minulih dveh naših akcij v zvezi s pomočjo poplavljenecem in glede referendumu za združitev kmečkega in delavskega zavarovanja, iz česar veje to, da sta obe akciji bili politično slabo pripravljene in da imajo nemalo zaslug za to ravno taki člani, kot sem jih malo prej omenil.

Res je, da je šlo za popolno samoodločitev posameznika, kaj bo napravil in za kaj se bo odločil, kljub temu pa nikakor ne moremo mimo dejstva, da mnogi niso hoteli razumeti pomena ene in ne druge akcije in da so v to bili vključeni tudi nekateri člani ZK. Če nekdo gleda na ta dva problema s takimi očmi in v luči, kot ne bi smel, potem je resno ogroženo in vprašljivo njegovo delovanje v sami organizaciji. Zato pa zopet prihaja v ospredje tisto, o čemer je bilo govora v začetku, da je poleg strokovne sposobnosti

še kako pomembna tudi družbeno-politična zavest in moralna kvaliteta člana ZK, kot tudi ostalih proizvajalcev,

predvsem še takih, ki so na vodilnih delovnih mestih.

Pri vsem pa želim opozoriti še na eno dejstvo; to je nesporno in ga bo potrebno takoj odpraviti. Gre namreč za delo naših delavskih svetov v OZD, kjer ni pričakovane aktivnosti. Mnenja sem namreč, da je ustanovitev delavskih svetov v organizacijah združenega dela imela določen pomen, ki pa do danes, žal, še ni prišel do izraza. Čudim se namreč, kaj mora delavski svet v eni proizvodni enoti napraviti, če njegove seje trajajo morda le pol ure ali pa še to ne. Ali res ni proble-

delovnih enot? In: ali nas zares ne zanima sedanje poslovanje, naša bodoča perspektiva? Vsi vemo, v kakšnih težavah smo, vemo, kaj nas čaka v naslednjem letu, vemo pa tudi, kakšne so naše proizvodne naprave, kakšna je naša tehnologija, kakšno je sploh naše delo in pri vsem tem niti malo ne pomislimo na najhujše, kar nas lahko doleti. Prav tako se nikakor ne morem in se nikoli ne bom strinjal s tistimi, ki menijo, da so naši partijski ali drugi sestanki predolgi in podobno! Tega ne podpiram, vsekakor pa mislim, da je stvar nekje drugje! Namreč v dejstvu, da le razpravljamo, potem, ko bi morali v akcijo, pa ni več tiste revolucionarnosti in aktivnosti, katero nekateri želijo prikazovati na raznih sejah in sestankih. Res je tudi to, da mnogi taki sestanki in seje niso dobro pripravljene, potem pa res ni mogoče pričakovati vidnejših delovnih rezultatov!

Zato menim, da je prav v sedanjem trenutku napočil čas, ko bodo morali spregovoriti vsi proizvajalci z odločno zahtevo, da odgovorni forumi storijo vse, da se bodo sedanje razmere popravile. Proizvajalci si nikakor ne dovolijo vzeti svojih osnovnih pravic, katere jim poleg ustave jamčijo tudi naši interni pravilniki, statuti, poslovniki in podobno.

Če bomo v prihodnje nadaljevali s pismom tovariša Tita in Izvršnega biroja predsedstva ZKJ začrtano pot, skupaj z roko v roki, in se trudili, da bomo odpravili vse dosedanje nepravilnosti, potem nas tudi ne bo treba biti strah pred novimi nalogami in tistim, kar nam bo prineslo naslednje leto, naš jutrišnji dan.

Prepričan sem, da je kolektiv v TGA dovolj močan in sposoben, da uredi svoje notranje zadeve, pri čemer pa naj bodo vzor prav člani ZK, kakor tudi ostali, ki aktivno delajo v raznih družbeno-političnih organizacijah.

Zato torej: imajo besedo vsi proizvajalci!

F. M.

Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov

Odbor za poslovno politiko je posredoval komisijam za proizvodnjo in poslovanje pri delavskih svetih OZD v obravnavo osnutek pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ki se sestoji:

- iz tekstualnega dela
- iz tabelarnega dela.

Odbor je predlagal komisijam, da naj obravnavajo pravilnik o delitvi osebnih dohodkov po naslednjem postopku:

Najprej naj komisije za proizvodnjo in poslovanje razdelijo dodatno maso točk za kategorijo kvalificiranih znotraj posameznih OZD; ta znaša na OZD Aluminij 1.926 točk, za OZD Glinica 1.118 točk, za OZD Vzdrževanje in delovna sredstva 1.616 točk in za OZD Skupne službe 1.627 točk. Te dodatne točke so na razpolago zaradi tega, ker je bilo sprejeto stališče, da naj bi osnutek pravilnika popravili tako, da bodo povprečni osebni dohodki brez odbitkov v kategoriji kvalificiranih delavcev na nivoju povprečnega osebnega dohodka podjetja.

Komisije za proizvodnjo in poslovanje naj nadalje obravnavajo osnutek pravilnika z naslednjimi cilji in nalogami:

- popraviti tiste ocenitve za delovna mesta, ki bistveno odstopajo od enako zahtevnih in obsežnih delovnih mest v OZD ali tovarni.
- Pri morebitnih znižanjih ocenitve upoštevati določilo »za enako zahtevno in obsežno delovno mesto ocenitev ne sme biti nižja od dosedanje«.
- Z upoštevanjem, da je za izvedbo poskusne ocenitve bila na razpolago le 5% večja masa točk, kot je dosedanja, se je treba tudi pri morebitnih korekturah skrajno odgovorno obnašati do celotne mase točk, ki je na voljo za osebne dohodke.
- Mnenje komisij za proizvodnjo in poslovanje mora biti plod razprave s predlagatelji ocenitev v OZD, člani DS OZD in družbeno-političnimi organizacijami.
- Mnenje komisij ne sme zanemarjati primerjav z ostalimi in povzročiti prevelikih neskladij, ker bo sicer delo odbora za poslovno politiko, ki bo moral dati v razpravo že usklajeno predlog, izredno težavno.
- Za vsako spremembo pos-

kusne ocenitve in tekstualnega dela pravilnika morajo komisije podati argumentirani pismeni predlog odboru za poslovno politiko. Na sejah, ko bo odbor usklajeval mnenje komisij, bodo sodelovali predstavniki komisij.

— Člani odbora in komisij morajo seznaniti člane kolektiva, da je obravnavana osnutka po komisijah samo predfaza razglasitve pripravljane osnutka splošnega akta, ki bo šele po taki obdelavi in usklajevanju v odboru za poslovno politiko posredovan članom kolektiva v 15-dnevno dokončno razpravo.

— Komisije naj morebitna pojasnila ali analize v zvezi z osnutkom pravilnika naročajo pismeno po predsedniku odbora za poslovno politiko pri sektorju za organizacijo in načrtovanje.

— Rok za delo komisij je 20 dni. Direktorji OZD so dolžni pri delu komisij sodelovati in komisijam zagotoviti nemoteno delo.

Rok je pričel teči 13. decembra 1972.

K.-n.

Poslovnik za kolektivne izvršilne organe

(Nadaljevanje s 5. strani)
vembra in državnega praznika
29. novembra — 20. novembra
1972 preneha dnevna izmena z
delom ob 13. uri.

— Ustanovil je komisijo za
sestavljanje volivnega imeni-
ka za referendum o združitvi
skupnosti zdravstvenega zava-
rovanja delavcev Maribor in

skupnosti zdravstvenega zava-
rovanja kmetov Maribor v
skupnost zdravstvenega zava-
rovanja delavcev in kmetov
Maribor: Alenka Gorup, pred-
sednik, Jože Brglez, član,
Frančka Lesjak, član.

— V odbor za splošni ljudski
odpor je imenoval Franca
Korparja iz OZD Vzdrževanje

in delovna sredstva namesto
Maksa Jabločnika, katerega je
razrešil članstva v tem odbo-
ru zaradi tega, ker je namest-
nik predsednika centralnega
delavskega sveta, ki po 108.
členu statuta podjetja ne mo-
re biti član kolektivnega izvr-
šilnega organa.

— Seznanil se je s poročilom -
pregledom zaposlenih in pro-
blematiko absenzitizma v TGA
»Boris Kidrič« Kidričevo.

Ob koncu se je član cen-
tralnega delavskega sveta Sta-
ne Hojak postavil naslednja
vprašanja, na katera želi do-
biti pismeni odgovor:

1. Zakaj ni narejen pravilnik o
delitvi osebnih dohodkov po
predlogu, katerega je podal
Zavod za organizacijo poslo-
vanja Ljubljana,
— zakaj smo ovrgli takoime-
novano »zeleno knjigo«?

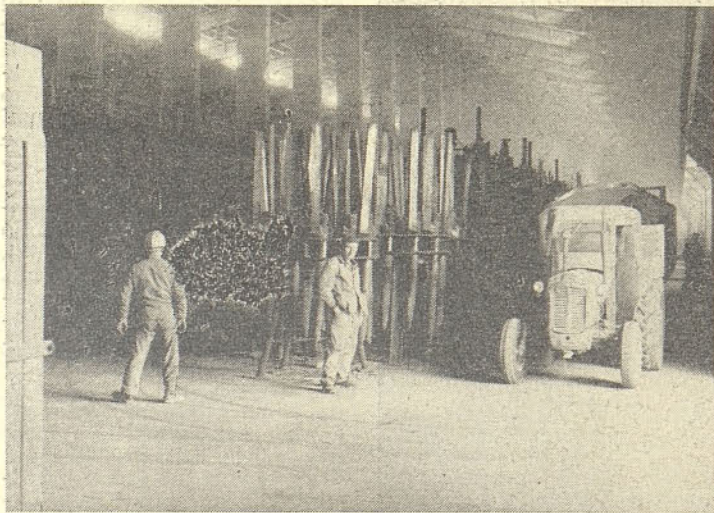
2. Koliko nadur je bilo oprav-
ljenih pri sestavljanju osnut-
ka pravilnika o delitvi osebnih
dohodkov?

3. Kateri člani delovne skupnosti
so dobili nadure plačane, kol-
iko nadur so dobili plačanih
in vrednost teh nadur, oziro-
ma, koliko nadur so koristili.

K.-n.

Pravilna rešitev zadnje križanke

— PRAZNIK — OF — TOVARNISKI — VITEK — DNINA — ČANAK — EPOS — SE-
PARACIJA — TO — KT — P — HERBARIJ — R — INDOZEZIJA — E — OER —
JAMNIK — O — TLORIS — METLICA — RENAULT — EDEM — AGA — TI — AK-
VA — KOZAKI — A — AGREGAT — A — KAR — STAVEK — KLOSTER — LLANO —
ARKADA — SIN — ALGA — CASINO — RON — ETIK — JOCKEY — ORALEN —
T — NESS — NIIGATA — CITAT — I — TAJGA — RE — ANALIZA — EP —
JA — VOLVO — ROMUNIJA — ILO — AKREDITIV — R — SEKA — NOE —
NERON — SOD — KA — BL — PED — FARANI — LIVARNA — A — KO —
J — JM — TOVARNA — REPORTAZA — AGAVA — R — ALARM — VEVE-
RICA — A — AVON — LIRA — LIJAK — BALILA — ASI — LETALO —
NA — SVARUN — NG — AK — LEPENKA — RE — R — MAKARSKA —
ENA — ER — BOKS — TIRALICA — P — MAGIJA — UPI — NIRIZ —
IRINA — ANICA — RI — ATEIST — POZA — PLANICA — J — MITREJ —
EK — LOREN — JAVA — REKA — J — DAMIZANA — ALAMO — LA —
KAN.

Iz elektrolize

PRRED ODGOVORNIMI ORGANIZACIJSKO-POLITIČNIMI NALOGAMI SZDL:

Predvsem: bližnje ustavne razprave

Čeprav med nami menda ni nikogar več, ki ne bi vedel
o dolgotrajnih pripravah za ustavno razpravo, pa ne bo od-
več, če se še nekoliko natančneje seznanimo s predstojčo
nalogo, ki nas čaka na terenu in tudi v delovni skupnosti.

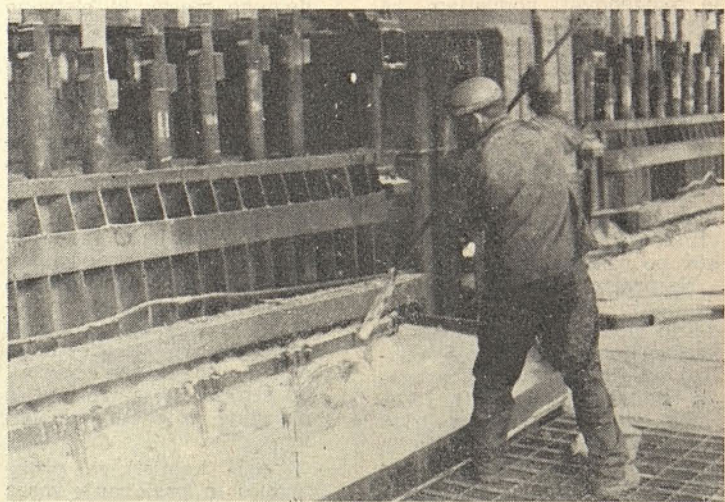
Prav gotovo smo v izredno
pomembni fazi dograjevanja
našega političnega sistema, ka-
teri naj da celovitejši pro-
gram za daljše razdobje raz-
voja samoupravnega socializ-
ma. Domala vse maloge, ki so
povezane z razpravo o novi
zvezni in slovenski ustavi, z
njunim uresničevanjem, so po
vsebinski skupne naloge Socia-
listične zveze in tudi sindika-
tov.

Čeprav so nam ustavne spre-
membe kolikor toliko znane,
pa bo mogoče dovolj konkretno
o njih razpravljati in
sočasno tudi vplivati, da bo-
mo imeli pred očmi tudi vse
posledice, katere takšna ali
drugačna vsebina ustave ima
za občino kot tudi za krajevno
skupnost, za organizacijo zdru-
ženega dela in vse ostale sa-
moupravne skupnosti.

Znano nam je, da so repub-
liške ustave sicer izvorni akti
in niso povzete iz zvezne us-
tave, vendar pa so kljub temu
vsekakor dolžne republike
regulirati svoje ustave v skla-
du z Ustavo SFRJ. Morda se
bo kdo še vprašal, zakaj v se-
danjem trenutku spreminjamo
ustavo in čemu je to potreb-
no!

Če zasledujemo dnevni in-
formativni tiska, radio in tele-
vizijo, potem se bomo vsekaj-
kor spomnili tudi tega, da us-
tavo spreminjamo zato, ker so
v družbeni zavesti nastale
spremembe, ki to seveda omogo-
čajo. Iz dosedanje ustave
namreč odstranjujemo vse ti-

sto, kar več ne ustreza spre-
membam v odnosu sil. Pri
vsem pa je še kako važno in
pomembno to, da ne bi degra-
dirali dosedanjih rezultatov
delavskega samoupravljanja
in sočasno seveda vseh izku-

Ugaševanje efekta

šenj iz naše preteklosti. Zato
moramo iz vsega tega upora-
biti tisto, kar je ustvarjalno in
kar je doslej pokazalo pozitiv-
ne rezultate, predvsem še v
družbeni bazi.

Že iz samega naslova je raz-
vidno, da bosta v tej razpravi
imeli največjo besedo prav
SZDL in sindikat, zato je nuj-

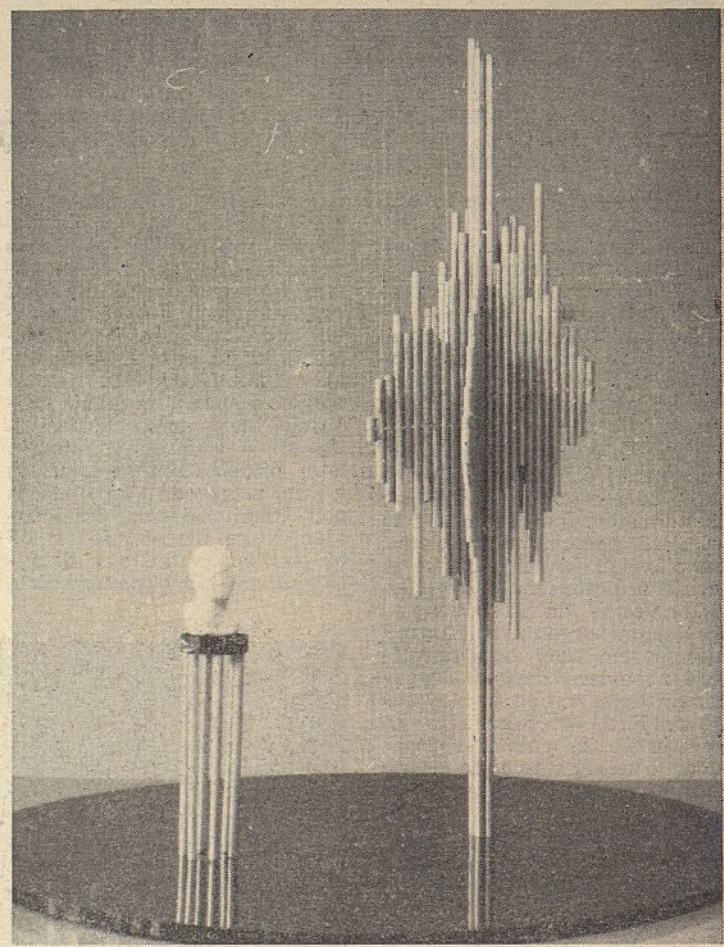
no potrebno usposabljanje
SZDL, da bo dejansko postala
realni politični prostor za
usklajevanje stališč, za politič-
no sintezo. Še predvsem pa
bo potrebno odločneje razvi-
jati v organizacijah in vod-
stvih SZDL delegatski odnos
in sistem, še posebej v sekci-
jah in v občinskih konferen-
cah SZDL. Omeniti moramo
tudi to, da bo Zveza komu-

njenem političnem sistemu
svoje naloge le v primeru, če
bodo v njej najbolj aktiven
dejavnik prav sindikati.

Vsi pa se pri tem moramo
zavedati, da ustavne reforme
ni mogoče obravnavati le kot
samostojen družbeni tok — iz-
ven splošnega toka, kot pose-
bno akcijo in kampanjo, iz-
ven vsega vsakodnevnega do-
gajanja in reševanja perečih
družbenih problemov, katere
delovni ljudje in napredne so-
cialistične sile posredujejo v
dnevne rede naših sestankov
in sej. Vedeti moramo pred-
vsem to, da ustavna reforma
za nas nekaj pomeni in da je
močno orožje proti tehnokrat-
ski strukturi, proti tehnokrat-
skemu družbenim odnosom. Prav
ta reforma razširja močan
vpliv naših delovnih ljudi —
delavcev v proizvodnji — na
celovitem področju družbene
reprodukcije, kar je tudi mo-
čno podčrtano v minulem pi-
smu tovariša Tita in Izvršne-
ga biroja ZKJ, saj so domala
vse dobro zapisane v pismu,
katero nas prav tako obvezuje,
da se aktivno vključimo v to-
kove ustavnih razprav.

Iz vsega, kar sem navedel,
lahko zaključimo to, da se mo-
ra sleherni naš proizvajalec,
ki je sočasno tudi član SZDL,
aktivno vključiti v predstoj-
če razprave in s svojim aktiv-
nim odnosom prispevati k temu,
da bodo razprave ustavnih
sprememb zares plodne
in da bomo dobili take ustavn-
ne zakone, ki bodo plod skup-
nega dogovora in delovanja
vseh delovnih ljudi.

Nesporno je to, da bo SZDL
v svoji akciji lahko povsem
uspela in opravila v spreme-

MAKETA SPOMENIKA BORISU KIDRIČU,
Maketo izdelal akademski kipar Viktor Gojkovič

AKCIJA ZA ZBIRANJE SREDSTEV - POTEKA USPEŠNO

V naselju I. že prvi rezultati

V 10. številki našega tovar-
niškega glasila ALUMINIJ smo
na zadnji strani obvestili naše
člane kolektiva in naše bralce
v sestavku »ALI BO V KIDRI-
ČEVEM STAL SPOMENIK?« o
veliki akciji za postavitve spo-
menika pokojnemu revolucio-

narju, Borisu Kidriču, katere
nosilca sta Krajevna organiza-
cija SZDL in Krajevna organi-
zacija ZB Kidričevo.

Kot je znano, bodo stroški za po-
stavitve tega spomenika stale okrog
18 starih milijonov dinarjev, od ka-
terih je odpadlo na prispevke obča-

nov krajevne skupnosti, organizacij
in društev skupno 6 starih milijonov, od
katerih pa bi zopet odpadlo na občane
3 milijone S din. Ostali del sred-
stev bi prispevala še občinska skup-
ščina Ptuj in naš delovni kolektiv.

Namen našega kratkega sestavka
danes pa je v tem, da v nekaj vrsticah
seznamimo naše člane delovne
skupnosti o poteku zbiranja prostovoljnih
prispevkov v krajevni skupnosti
ali bolje rečeno: za samo naselje Ki-
dričevo I.

To pa predvsem zato, ker je v tem
naselju akcija že domala končana in
nam že prikaže vsaj delno predstavo
solidarnosti prebivalcev naselja. Ne
razpolagamo še s konkretnimi števil-
nimi podatki, te bomo objavili morda
že prihodnjič, vsekakor pa lahko re-
čemo, da so stanovanci naselja v pre-
težni večini z vso resnostjo in odgo-
vornostjo sprejeli to pobudo organizacij
SZDL in ZB.

Ce v ilustracijo navedemo le en
primer v tej akciji zbiranja sredstev.
V bloku št. 1 je od 18 stanovanj od-
klonilo prispevek le eno gospodinj-
stvo, v bloku št. 3 pa nobeno — (po-
meni: dali vsi), v bloku št. 5 sta pri-
spevek odklonili dve družini v bloku
št. 7 tri družine, v bloku 8 pet družin.
Tudi v četvorčkih akcija poteka
v redu.

Ze ta primer nam dovolj zgovorno
pove, da so vsi stanovanci naselja I.
vedno in ob vsakem času pripravljeni
prispevati za take in podobne akcije
in da so za ureditev in olepšanje svo-
jega kraja. Omenimo naj tudi, da je
mnogo družin prispevalo tudi po
100,00 pretežno pa po 50,00 dinarjev,
kar je zelo pohvalno in ohrabruječa,
saj je povsem jasno, da omenjena
akcija poteka v redu in po določene-
nem programu.

Akcija za zbiranje sredstev med
občani krajevne skupnosti poteka se-
veda po vseh območjih krajevne skup-
nosti, vendar dosedaj še nimamo
konkretnih podatkov o stanju na dru-
gih območjih, zato o tem kaj več
v naslednji številki.

Pri vsem tem ne smemo pozabiti
tudi na prizadevne in požrtvovalne
aktiviste iz odbora za postavitve spo-
menika Borisu Kidriču in ostalih, ki
so požrtvovalno in z vso politično od-
govornostjo sodelovali in še sode-
lujejo v tej pomembni akciji.

Ceprav so domala povsod nalete-
li na vso podporo občanov, pa so
tu in tam morali požrti tudi kakšno
grenko, kar jih pa seveda ni odvri-
nilo od njihove požrtvovalnosti in pri-
zadevanja, da to svojo obveznost čim-
bolj izpolnijo.

Da bi morda slika bila še celovi-
tejša, bi ob koncu omenil samo to,
da so v naselju do danes prispevali
v sklad za postavitve spomenika
dovolj pove.rbdrgoenirdgo rdgo d
737.700 starih dinarjev, kar menda do-
volj pove in ni več potreben noben
dodatni komentar o podpori občanov
za postavitve spomenika, ki bo krasil
naš kraj in bo nosil ime po slavnem
revolucionarju in velikem borcu za
delavske pravice — BORISU KIDRIČU!

Prepričani smo, da bomo v eni od
prihodnjih številki ALUMINIJA lahko na-
še člane kolektiva povsem konkretno
obvestili o uspehu te velike in zelo
pomembne akcije!

F. M.

A. K.

ZLAGANJE MATERIALA

1. Odlaganje posamičnih kosov na tla

Kadar hočemo material odložiti, se moramo najprej prepričati o tem, ali so tla dovolj trdna in ravna.

Niso osamljeni primeri nesreč, ko se bremena zaradi neravnih tal in majhnega prostora med njimi premaknejo, delavec pa se v tem trenutku ni mogel umakniti in ga je stisnilo med bremena.

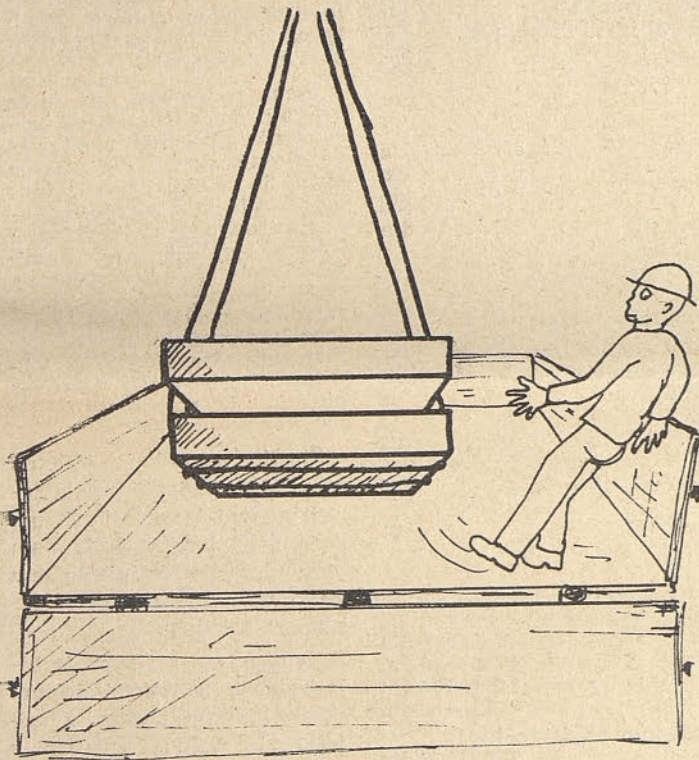
Zato je pri prenašanju bremen z dvigalom zelo važno, da daje signalist ali privezovalec znake vodji dvigala, kam je treba odložiti breme. Pri tem pa mora poskrbeti, da je mesto za odložitev ustrezno, in tudi paziti, da sebe in sodelavce ne spravlja v nevarnost pri manipulaciji z bremenom. Vedno je treba zagotoviti, da bodo dela opravljena strokovno.

Preden pa privežemo breme nesimetrične oblike, ga je treba podložiti na lesene podstavke, da vrv ali verigo lahko pro-

sto potegnemo pod njim. Pri takih bremenih z nesimetričnimi oblikami, katerih teža doseže mejno nosilnost dvigala, se mora signalist oziroma privezovalec prepričati, ali je breme uravnoveženo in ali so vezi zanesljive — s tem, da nekoliko dvigne breme, vendar ne več kot 100 mm od tal!

Pri dvigovanju bremena z mesta oziroma pri spuščanju bremena na mesto v bližini zidu, stebra, železniškega vagona, tovornjaka ali na sama vozila, se morajo osebe, ki manipulirajo z bremenom (signalist, privezovalec, transportni delavec) pravočasno umakniti s prostora in takega objekta. Seveda je treba predhodno predvideti smer umika in zagotoviti, da so tla čista in ravna, da ne bi prišlo do nesreče.

Večkrat se je namreč že pripetilo, da je delavec, ki je manipuliral z bremenom, pri umiku padel na onesnaženih in neravnih tleh z dvignjenega mesta in se poškodoval (slika 1).

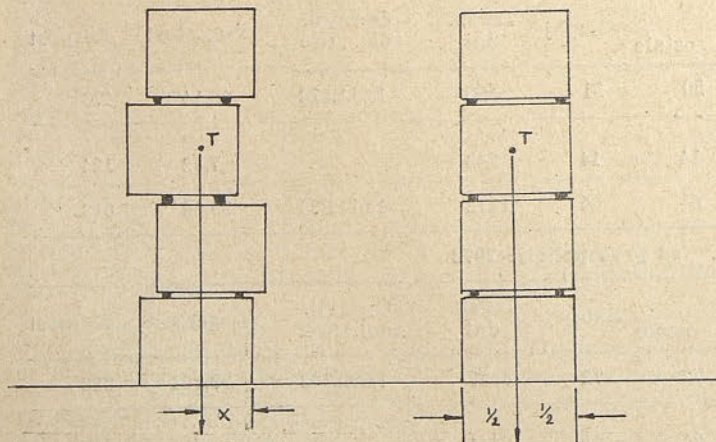
Slika 1

2. Zlaganje materiala na višino

Tudi v višino ne smemo poljubno zlagati materiala. Slika 2 nam kaže, kako se lahko zložaj hitro preobrne, kadar je razdalja od težišča do roba zlo-

žaja v primerjavi z višino majhna. Zadostuje že majhen, nepazljiv udarec ob zložaj, pa pride do porušitve!

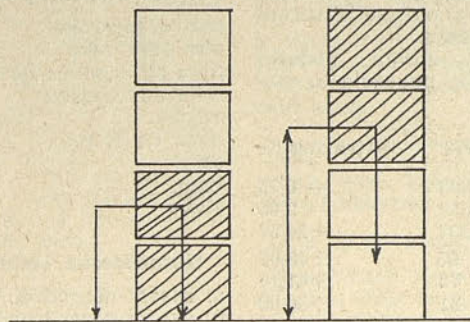
Zato moramo skrbeti, da zlagamo vedno eno na drugo in da je težišče v zložaju na sredini.

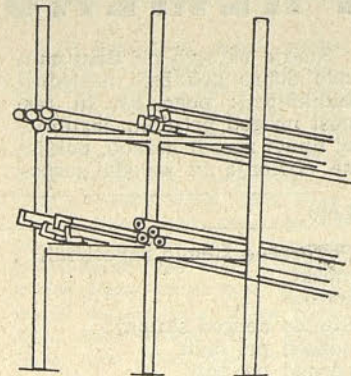
Slika 2

V obratih, prenapolnjenih z materialom, uporabljamo za zlaganje zaboje, oglate komade itd. Kadar imamo veliko število kosov, potem je uspešno zlaganje materiala s paleta-

mi v višino. Paziti je treba, da zlagamo tako, da so palete s težkimi kosi spodaj in tiste z lahkimi — zgoraj. Zagotoviti je treba, da je težišče zložaja čimnižje. Glej sliko 3.

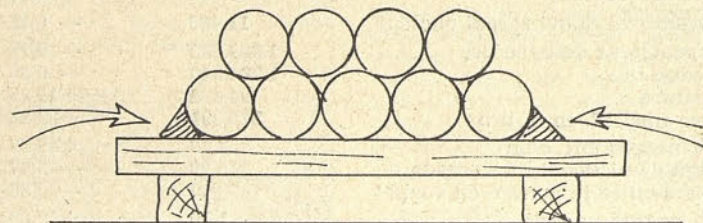

Slika 3

Slika 4

Skladiščenje cevi in okroglih odlitkov je treba obvarovati pred drsenjem (Glej sliko 5).

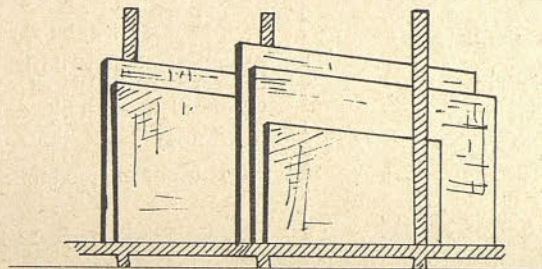

Slika 5

Veliko nevarnost predstavlja skladiščenje pločevine, zlasti

takrat, kadar je zložena ob steno. Pločevina lahko zdrsi, ka-

dar je postavljena poševno, in se prevrne, kadar je postavljena preveč navpično ob zid. Do hudih nesreč lahko pride tudi, če delavec iz zložaja vleče določeno pločevino, ostale kose pločevine pa prilaga eno ob drugo k sebi z namenom, da bi našel ustrezno. Pri določenem številu pločevin, je njihova teža tako velika, da telo ne vzdrži več pritiska in se pločevina podre na delavca. Zato je dobro, da zložaje pločevine, kadar je v večjih količinah, zlagamo v okvir (glej sliko 6).

Slika 6

Z uporabo palet je bil v tehniki zlaganja dosežen velik korak naprej, obstaja pa nevarnost, če zlagamo skupaj palete, ki so v okvari. Zato je treba redno pregledovati, če so te v brezhibnem stanju. Pri

transportu materiala v vseh njegovih oblikah je sorazmerno veliko poškodb. Pravilno strokovno delo in ustrezne vzdrževalne naprave omogočajo, da lahko z lažjim, dostikrat tudi učinkovitejšim delom zmanj-

šamo število poškodb na minimum. To velja zlasti pri zlaganju materiala, zato naj teh nekaj primerov ali ukrepov pripomore k varnejšemu delu.

- K

POKRIT BAZEN

Ko razmišljam o stvareh, ki bi bile koristne družbi, posebno še prebivalcem Kidričevega in bližnjih krajev, ne morem mimo tega, da se ne bi spomnil na prvo in za rekreacijo našega človeka zelo pomembno zadevo.

Ni zamisel, ki bi bila uresničljiva samo na papirju, ampak pobuda, katera bi morala kmalu doseči realizacijo.

Na voljo je kopalni bazen, katerega je možno koristiti samo ob lepem vremenu v letnem času. Kopalnih dni je v celem letu le petdeset do šestdeset.

V načrtu je še en bazen v velikosti petdeset krat petindvajset, pa bazen za naše najmlajše. Lepo in prav, pa vendar se mi zdi, da bi morali dati prednost že obstoječemu bazenu in ga pokriti s premično konstrukcijo, ki bi bila prilagojena tako, da bi jo poleti uporabljali za lokal in za tiste goste, ki si žele senco. Tako bi pridobili kopalne dni ali podaljšali kopalno sezono na vse leto. Tako, kot to imajo že mnogi industrijski kraji!

V mislih imam rekreacijsko kopanje, ki si ga zaželiš po napornem delu, pa naj si bo

fizično ali umsko. Vsi smo namreč potrebni gibanja, ob katerem pozabimo na vsakdanje skrbi. Hkrati nam gibanje v vodi razgiba telo v celoti, saj mnoge terapevtske vaje izvajajo v vodi. Vse pogosteje pa nam tudi zdravniki svetujejo rekreacijsko plavanje.

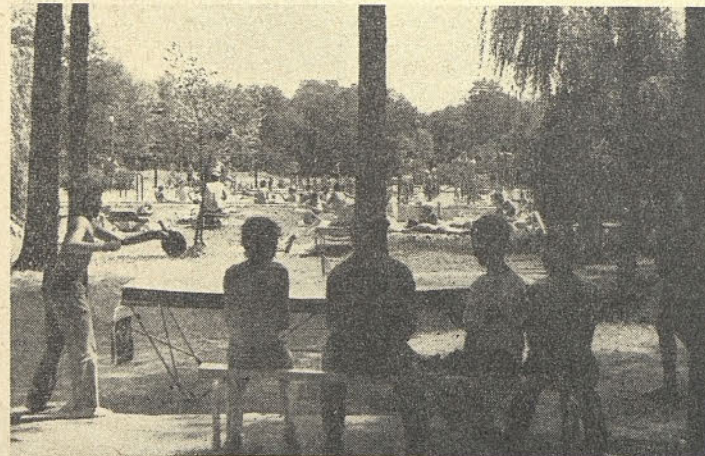
Pri tej zamisli ne gre za pretirana sredstva, saj sem prepričan, da bi drugje ob podobni ugodnosti, v mislih imam toplo vodo, že mnogo prej zgradili bazen, ki bi bil na voljo tudi pozimi. Uresničitev za-

misli je mnogo odvisna od nas samih, od nekaterih, ki se zavedajo, da živimo v kraju, ki je večkrat nasičen z različnimi škodljivimi snovmi, ki nam krajšajo življenje in dajejo osnovo za različna obolenja.

Ne odlašajmo in ne dopustimo, da nam drugi navijajo uro našega življenja, marveč si zagotovimo lepši in zdrav način življenja.

NA TO POMISLIMO DANES, JUTRI BO PREPOZNO!

ag

PREMLAČEN ODNOS DO ZDRAVJA IN ŽIVLJENJA

Stanje varstva pri delu nam zelo dobro pokažejo naslednji indikatorji: pogostost in resnost nezgod pri delu, izgubljeni dnevi zaradi nezgod, poklicna obolenja in seveda gospo-

darska izguba, katero je utrpela delovna organizacija zaradi nezgod pri delu.

Naslednji zbrani podatki nam najbolj pokažejo to stanje.

Leto	1972	Prirastek %
Povprečno število zaposlenih	1.896	- 0,73
moški	1.689	- 2,65
ženske	207	+24,57
Število nezgod skupaj	93	+43,07
nezgod pri delu	72	+41,17
nezgod na poti	21	+50,00
Izgubljeni dnevi zaradi nezgod pri delu	1.578	+41,90
na poti	1.137	+30,84
Število obolenj	1.168	- 1,10
Izgubljeni dnevi zaradi obolenj	11.496	- 8,16
Opravljenе delovne ure redne ure	1.809.332	- 0,13
nadure	1.784.840	- 0,36
ure med 22. in 5. uro	24.492	+19,25
% nezgod pri delu	379	+40,37
izgubljeni dnevi na nezgodo pri delu se je ponesrečil vsaki	15,79	- 2,47
% nezgod na poti	20,09	-45,30
izgubljeni dnevi na nezgodo na poti se je ponesrečil vsaki	1,10	+19,25
	21	+21,03
	90,28	-33,12

Gibanje nezgod po mesecih in zaradi njih izgubljenih dni

	1972	izgubljeni dnevi
Januar	15	361
Februar	20	292
Marec	16	303
April	15	240
Maj	16	219
Junij	11	163
Skupaj	93	1578

Kraji, na katerih je prišlo do nezgode

hala B	6	mizarska delavnica	1
hala A	3	strojna delavnica aluminija	3
elektroliza	6	elektro delavnica	3
skladišče smole	1	vodarna	2
vparilnica	2	skladišče phalne mase	1
delavnica avtomacije na cesti	5	livarna	9
separacija	8	železniški tiri	4
na vojaških vajah	1	mešalnica	1
		v gozdu	1
		z dela	5
		na delo	13
		bela filtrirnica	5
		službeno potovanje	1
		prodajno skladišče	1
		dekompozerji	1
		kalcinacija II	1
		sanitarni I	2
		polnilnica akumulatorjev	2
		laboratorij aluminija	1
		rudni mlini	1
		mehanična delavnica	3
		Skupaj	93

Pregled nezgod po kvalifikaciji

visokokvalificiran	9 nezgod ali 9,68 %
kvalificiran	25 nezgod ali 26,88 %
polkvalificiran	52 nezgod ali 55,91 %
nekvalificiran	4 nezgode ali 4,30 %
uslužbenec	3 nezgode ali 3,22 %

Pregled nezgod po starosti ponesrečencev

od 18 do 25 let	3 nezgode ali 9,68 %
od 25 do 30 let	14 nezgod ali 1,54 %
od 30 do 35 let	12 nezgod ali 12,90 %
od 35 do 40 let	24 nezgod ali 25,80 %
nad 40 let	40 nezgod ali 43,04 %

Pregled nezgod po stazu ponesrečencev

od 1 do 2 leti	4 nezgode ali 4,30 %
od 2 do 5 let	6 nezgod ali 6,46 %
od 5 do 10 let	33 nezgod ali 35,48 %
od 10 do 20 let	45 nezgod ali 48,38 %
nad 20 let	5 nezgod ali 5,38 %

Pregled nezgod po delovnem času

	0-2 ure	2-4 ure	4-6 ure	6-8 ure
Dopoldanska izmena	21	17	17	15
Popoldanska izmena	4	2	3	4
Nočna izmena	3		2	4

Pregled nezgod po izmenah

Dopoldanska izmena	71 nezgod ali 76,34 %
Popoldanska izmena	13 nezgod ali 13,97 %
Nočna izmena	9 nezgod ali 9,67 %

Pregled nezgod po dnevih v tednu

ponedeljek	16 nezgod ali 17,22 %
torek	15 nezgod ali 16,13 %
sreda	9 nezgod ali 9,67 %
četrtek	21 nezgod ali 22,58 %
petek	14 nezgod ali 15,05 %
sobota	15 nezgod ali 16,13 %
nedelja	3 nezgode ali 3,22 %

Pregled nezgod po delih telesa

prst desne roke	10 nezgod ali 10,75 %
prst leve roke	8 nezgod ali 8,61 %
roka od zapestja do ramena	9 nezgod ali 9,67 %
roka do zapestja	8 nezgod ali 8,60 %
stopalo	10 nezgod ali 10,75 %
noga do stopala	19 nezgod ali 20,44 %
oči	12 nezgod ali 12,90 %
trup	9 nezgod ali 9,67 %
glava	8 nezgod ali 8,61 %

Gospodarska izguba zaradi nezgod

a) zaradi nezgod do 30 dni	55.818 din
b) zaradi nezgod nad 30 dni	9.396 din
c) zaradi izgubljenih dni	273.702 din
Skupaj	338.916 din

Na eno nezgodo odpade 3.036 din

Število obolenj po mesecih in zaradi njih izgubljenih dni

	1972	izgubljeni dnevi
Januar	213	1900
Februar	212	2016
Marec	201	2111
April	188	1705
Maj	175	1748
Junij	179	2016
Skupaj	1168	11496

Gospodarska izguba zaradi obolenj

a) zaradi obolenj do 30 dni	502.972,50 din
b) zaradi obolenj nad 30 dni	377.287,— din
c) zaradi izgubljenih dni	3.365.672,— din
Skupaj	4.245.931,50 din

Na eno obolenje odpade 3.635 din.

Na tečajih za izobrazbo kadrov so napravili izpite

KV skladiščnik	1	PKV elektrolizer	1
KV elektrolizer	14	PKV gliničar	6
KV gliničar	3	PKV livar	3
KV livar	7	PKV voznik el. voz.	2
KV žerjavovodja	3	PKV del. živil. stroke	22
KV kurjač	4	PKV transportni delavec	1
KV minerji	10	VKV strojevodja	6
VKV gliničar	9		
Skupaj	51	Skupaj	41
Skupaj	51+41=92		

Porabljena denarna sredstva

Osebna higiena	55.004,67 din
Osebna var. sredstva	435.975,99 din
Osvežujoče pijače	143.265,35 din
Periodični pregledi	2.160,00 din
Skupna vrednost porabljenih denarnih sredstev je	701.073,37 din

Najpogostejši izvoni nesreč so bili: ročno orodje, proizvodni material, obdelovalni stroji, razni tujki itd.

Najpogostejši vzroki nesreč pa so bili osebnega značaja:

neprevidnost, neupoštevanje varnostnih navodil, neuporaba osebnih zaščitnih sredstev, neprimerna organizacija dela in utrujenost.

Od faktorjev delovne okoli-

ce pa je bil vzrok za nezgode največkrat nered na delovnem mestu.

Strokovni vzgoji in propagandi za varno delo smo v tem obdobju (v zadnjih 3 letih) posvečali premalo pozornosti. V predhodnih letih so bila izdana razna opozorila, opozorilne table in panoji, ki so psihološko ugodno delovali na ljudi.

V zadnjem času pa je to področje popolnoma zanemareno. Škoda, ker so znani podatki, da delovne organizacije v naši državi (da ne omenjamo inozemstva) v reklamne namene porabijo znatna finančna sredstva za to zvrst borbe proti nezgodam. In uspehi so vidni!

Nošenje osebnih zaščitnih sredstev in opreme ni zadovoljivo in je disciplina v zvezi s tem zelo slaba, kljub stalnim opozorilom. Porabljena finančna sredstva (435.975,00) zgovorno kažejo, da je zaščitnih sredstev dovolj, da jih podjetje nabavlja in vzdržuje v primeren stanju, kljub temu pa se delavci poškodujejo zaradi nenonošenja. Nekatera sredstva (čelade) pa so posamezniki celo samovoljno opustili, kljub temu, da je to s stališča varstva nedopustno!

Treba je povedati, da se še vedno najdejo pri nas taki posamezniki, kot tudi vodje, ki ne gledajo dovolj zrelo na te stvari in imajo mlačen odnos do zdravja in življenja delavcev pri delu (in tudi svojega!) Namreč, pri njih verjetno nista dovolj globoko zasidrana smisel in spoznanje, da so ne samo proizvodni načrti in naloge proizvodnje, marveč da sta tudi zdravstveno in tehnično varstvo tista temeljna čimtelja, ki pogojujeta boljše proizvodne uspehe.

Število nezgod je občutno previsoko, izostanki z dela zaradi nezgod in zaradi teh nastala gospodarska škoda nam narekuje, da nadaljujemo še z večjo vnemo borbo proti nezgodam pri delu.

Namen tega sestavka je bilo dejstvo, da mnogi delovni voditelji in ostali organi v podjetju niso točno seznanjeni s finančnimi in drugimi pokazatelji, ki dokazujejo škodo zaradi nezgod in obolenj v zvezi z delom in ne predvidevajo dovolj hitro, kakšne posledice bodo nastale v bodočnosti.

Nesreče pri delu

in na poti na delo in z dela — za prvo polletje

Skupaj za celo podjetje	Nesreče		Skupaj	Izgub. dni	Opravlj. del. ure	Pogostost	Resnost
	smrtne	ostale					
Pri delu	1	50	51	896	1.811.838	28,14	479
Na poti v službo in obratno		14	14	243		7,72	134
Skupaj	1	64	65	1112	1.811.838	35,86	613

za prvo polletje 1972

Skupaj za celo podjetje	Nesreče		Skupaj	Izgub. dni	Opravlj. del. ure	Pogostost	Resnost
	smrtne	ostale					
Pri delu		72	72	1137	1.809.332	39,793	628
Na poti v službo in obratno	1	20	21	441		11,6	243
Skupaj	1	92	93	1578	1.809.332	51,400	872

Postanimo aktivni krvodajalci!

Koncem oktobra je imela svojo prvo letno skupščino v sindikalnem domu Gorca v Haložah tudi naša osnovna organizacija Rdečega križa ali morda celo boljše rečeno: aktivnih krvodajalcev iz naše tovarne.

Na tej letni skupščini so se zbrali domala vsi aktivni krvodajalci iz podjetja, razen seveda tistih, ki so bili nujno zadržani na svojih delovnih mestih, na rednem letnem dopustu ali v bolniškem staležu.

Poleg članov odbora in ostalih aktivnih krvodajalcev sta se letne skupščine udeležila tudi dr. Jožica Vrečko — vodja oddelka za transfuzijo v bolnišnici Ptuj in predstavnica občinskega odbora RK Ptuj.

V uvodnem referatu je predsednik OO RK TGA Rudi Štelcer nakazal vrsto uspehov, pa tudi problemov, s katerimi so se ubadali od ustanovitve pa do prve letne skupščine organizacije. Razveseljivo je vsekakor dejstvo, da so prevladovali uspehi in da je problemov precej manj, kar je menda v delovanju organizacij in društev prav redek pojav.

Iz poročila, katerega je podal, je bilo razvidno predvsem to, da je organizacija svoje delo opravljala zelo dobro, da so krvodajalci bili vedno in ob vsakem času pripravljeni darovati svojo kri, če je to bilo potrebno — ne glede na čas in njihovo delo.

Poudaril je, da so uspehi zares povsem opravičili ustanovitve odbora in aktivna krvodajalcev v tovarni in da seveda želijo tudi v bodoče delovati tako. Dejal je, da pa kljub temu obstajajo ljudje, katerim te akcije niso po volji in skušajo z različnimi parolami zaustaviti porast števila krvodajalcev v kolektivu, češ: čemu dajejo kri zastoj, ko pa jo potem bolnišnica za drag denar prodaja naprej in podobno.

Odločno zanikamo te izmišljotine, je dejal predsednik Štelcer in poudaril, da bo ena od glavnih akcij novega odbora prav pridobivanje novih krvodajalcev v kolektivu.

V nadaljevanju svojega poročila je povedal, da je v tovarni kar 17% ali morda nekaj več aktivnih krvodajalcev, kar je precej razveseljivo, žal pa glede na število zaposlenih — mnogo premalo. Upanje je, da se bo stanje v bodoče popravilo v korist krvodajalcev in da se bodo sedanjim pridružili še novi. Predvsem pa gre vse priznanje samoupravnim organom in ostalim dejavnikom, ki so kakorkoli s svojo podporo in prizadevanjem pomagali pri poslanstvu odbora Rdečega križa in aktivna krvodajalcev. Brez njihove pomoči ne bi mogli danes govoriti o ugodnih doseženih uspehih v obdobju obstoja naše organizacije. 269 odvzemov krvi lani in 206 odvzemov letos v času do občnega zбора, sta nedvomno številki, ki povesta marsikaj, predvsem še to, da se vsi krvodajalci v podjetju še kako zavedajo svoje dolžnosti in humane zavesti do sočloveka v življenjski stiski. Mnogi člani kolektiva, čeprav so v izmenah, ne varčujejo s trudom in časom, čeprav je potrebno dati kri ob katerikoli času.

Nato se je oglasila tudi dr. Jožica Vrečko in se predvsem zahvalila vsem krvodajalcem ali stari prijateljem in znancem, kot je dejala; potem pa povedala, da ima danes bolnišnica Ptuj zadostne količine krvi, katero potrebuje za nemoteno delo, za kar imajo nedvomno precejšen delež tudi krvodajalci iz TGA. Dejala je, da dandanašnji že mnogi spoznavajo pomen te humane akcije, čeprav so še vedno prisotne tudi take sile, ki delujejo nasprotno, kot je že prej omenil predsednik društva. Upam, da boste tudi v bodoče nadaljevali z započetim delom in ostali še naprej lep primér humanosti, katero ste že dosedaj dokazali. Sočasno se je zahvalila tudi samoupravnim organom in vsem ostalim, ki so kakorkoli prispevali k tako uspešnemu poslanstvu.

Svoje izvajanje je končala z besedami: »Upam, da se bomo kot stari prijatelji in znanci tudi vnaprej srečevali, da pa boste pritegnili k sodelovanju tudi svoje sotovariše in da bomo videli tudi nove obraze ljudi, katerim je humanost enakovredna kot njihovo vsakdanje delo!«

Predstavnica občinskega odbora RK Ptuj se je prav tako zahvalila za povabilo na letno skupščino, kjer je lahko samo ugotovila, kako imamo te zadeve rešene v TGA; izrazila je željo, da bi tako bilo tudi v drugih delovnih organizacijah in da bi krvodajalci in njihovi samoupravni organi ostali še vnaprej lep vzgled vsem ostalim. Iskreno je tudi čestitala vsem tistim, ki so sprejeli značke in plakete, pa zaželela v bodoči mandatni dobi polno delovnih uspehov novemu odboru.

V razpravi so nekateri člani poudarili, da je treba tistim članom odbora in poverjenikom, ki v redu ne opravljajo svojega dela, to povedati, jih popeljati na pravo pot ali pa izključiti iz naših vrst. Omenjali so, da je osnovna naloga vseh, da medse

ZA 5 DO 10-KRATNO DAROVANJE:

Arnuš Ludvik, Bezjak Štefan, Cernez Anton, Ficjan Franc, Fijačko Maks, Fiškovec Ivan, Horvat Branko, Horvat Janez, Hvalec Ivan, Jauševac Stanko, Jerenko Jože, Kozoderc Anton, Kropša Janko, Kirbiš Jože, Kiselak Franc, Kokol Franc, Kurbus Jurij, Lampret Ivan, Lozlnšek Franc, Murko Vinko, Pacher Leopold, Miličević Tomo, Mohorko Anton, Nahberger Štefan, Notesberg Franc, Resman Jože, Škorec Franjo, Štelcer Rudi, Štruci Mirko, Toplak Bogomir, Turk Jože, Vaupotič Anton, Vtič Alojz, Zajc Franc in Zerak Martin.

ZA 10 DO 15-KRATNO DAROVANJE:

Ferčec Zvonko, Hlušička Rudi, Kokot Alojz, Kovačič Franc, Krabonja Mirko, Kropec Peter, Levanič Karel, Letonja Štefka, Modrič Ivan, Majcen Ivan, Predikata Jože, Slavinec Milan, Satler Maks, Trstenjak Mirko, Veličkovič Vojo.

ZA 15 DO 20-KRATNO DAROVANJE:

Erbus Franc, Kmetec Jože, Kolarič Valter, Kukovec Jože, Kristovič Janez, Kokol Ivan, Memik Mirko, Majačič Franjo, Ferlež Anton, Gerjevič Ivan, Novak Marija, Gradišnik Marija, Ogrizek Jože, Slavkovič Miro, Solovjev Boris, Turk Franc, Toplak Milan, Pišek Ivan, Zelenjak Ivan in Zupanič Stanko.

ZA 20 DO 25-KRATNO DAROVANJE:

Bigec Viktor, Malek Anton, Palfi Ivan in Verblach Emil.

ZA 25 DO 50-KRATNO DAROVANJE:

Bezjak Franc, Hadler Štefan, Ivanuša Ivan, Kokot Stanko, Menoni Alojz, Menoni Edvard, Murata Jožica, Murata Jože — starejši, Murata Jože — mlajši, Petrovič Franc, Primožič Maks, Petrovič Ivan, Resnik Vida, Svenšek Vinko, Šimenko Franc, Tomanič Karel, Stanič Bojan, Znidarič Štefka in Zerak Anton.

In še darovalci krvi, ki so dali svojo kri do 4-krat in še niso sprejeli značk:

Auer ing. Franc, Aubelj Marjan, Bilanovič Ante, Bratuša Franc, Bezjak Marjan, Cigan Stefan, Črnla Stanko, Čulibrk Peter, Drevnšek Franc, Dolinar Filip, Drevnšek Stanko, Dovečar Vinko, Ferčec Stanko, Feguš Erika, Gnilšek ing. Franjo, Gregorec Franc, Gašparič Franc, Gajšt Franc, Glavica Ivan, Gegič Peter, Dovhan Jaroslav, Drvenšek Ciril, Hazabent Dušan, Golob Ignac, Heric Zoran, Hameršek Franc, Horvat Rudi, Emeršič Marija, Kacjan Janez, Kirbiš Franc, Kirbiš Edi, Kovačič Ivan, Klinger Franc, Karo Anton, Kovačec Vinko, Kovačič Josip, Kuzma ing. Jože, Kolarič Dušan, Lipar Stanislava, Lovrnjak Jože, Medved Anton, Malovič Miroslav, Marinič Janez, Malinger Janez, Marinko Jože, Maglič Janko, Muršek Jože, Munda Ivan, Nahberger Franc, Prejac Justina, Prejac Herman, Predikata Štefan, Pulko Stanko, Rajher ing. Vojteh, Reš Janko, Rižner Konrad, Repec Franc, Rožman Alojz, Strelec Alojz, Štefanič Jože, Štumberger Mirko, Tomanič Franc, Tominc Franc, Vrabčič ing. Vlacav, Veronek Anton, Vidovič Štefan, Valentan Franc in Zuran Mirko.

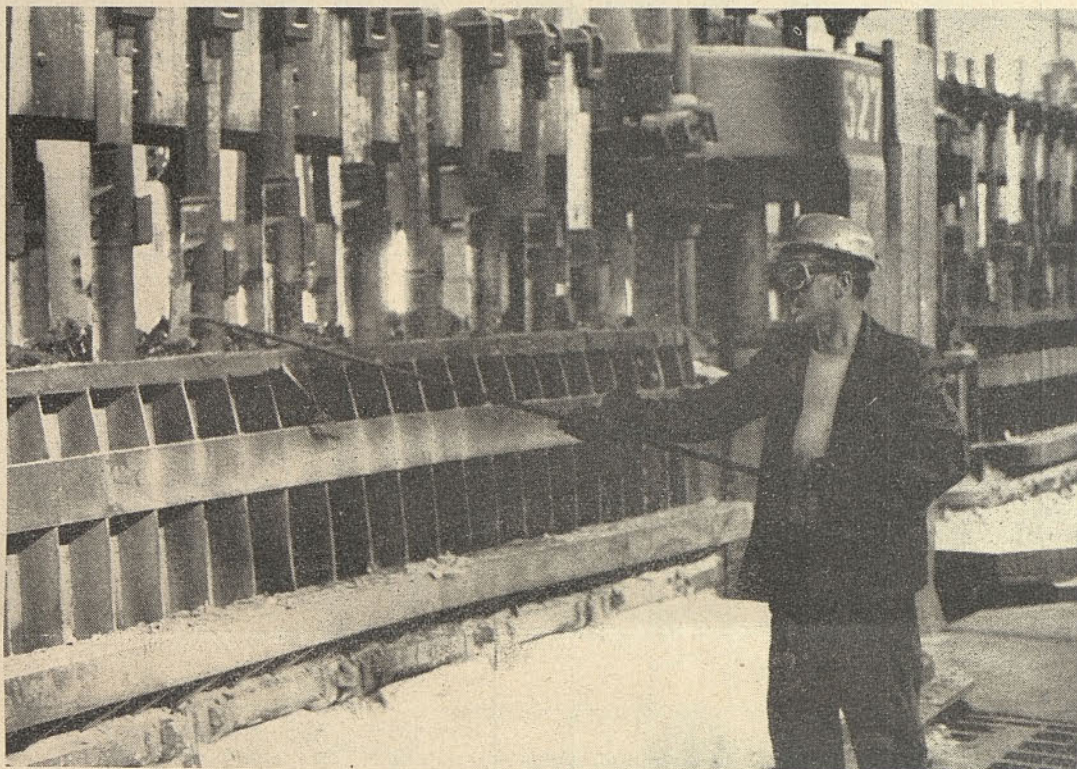
Tako smo torej spoznali, kdo so naši sodelavci, ki delajo med nami in dajejo svojo kri za rešitev življenj drugih.

Ne bi bilo prav, če bi v tako številčnem kolektivu ostali le pri teh številkah, ki sicer nikakor niso skromne, vsekakor pa bi lahko bile mnogo višje, če bi iz naših vrst bilo še več aktivnih dajalcev krvi.

Nam vsem torej ne preostane drugo kot to, da se v čimvečjem številu pridružimo dosedanjim aktivnim krvodajalcem in tako tudi postanemo tisti, katerim humanost in človeška življenja nekaj pomenijo.

Prepričan sem, da bomo v prihodnje lahko več pisali o naših sedanjih in prihodnjih krvodajalcih, v številkah, ki bodo vsekakor bolj vzpodbudne za našo delovno skupnost. Zato ne odlašajmo z vključevanjem med krvodajalce v Tovarno glinice in aluminija Kidričevo. Humanost naj bo naš naslednji cilj — človeško življenje naj tudi nam nekaj pomeni, zato čimveč članov delovne skupnosti v vrste krvodajalcev!

F. M.

Masar

pridobijo še več članov delovne skupnosti, ki bi tudi naj spoznali pomembnost te velike humane akcije.

Ko je nadzorni odbor podal svoje poročilo in nato skupščini predlagal razrešnico za dosedanji odbor, je dosedanjemu vodstvu priznal vestno in marljivo delo, pri tem pa ni pozabil tudi izredne aktivne članice Marije Novakove, ki je kot blagajničarka opravljala svoje delo izredno vestno in marljivo, da pri tem ne omenjam vsega ostalega dela, saj za njo ni nikoli bilo nobeno delo pretežno in nobena akcija neizvedljiva. Izrekli so ji pohvalo in priznanje. Upamo lahko, da bo tudi v naslednji mandatni dobi opravljala posle blagajnika; teh pa kljub svojemu rednemu delu v tovarni ni nikoli zajemljala in omaloževala.

Razdelili so tudi značke in plakete krvodajalcem, ki so dali kri že večkrat.

V nadaljevanju objavljamo imena vseh tistih, ki so dobili odličja za svoje humano dejanje, kot tudi tistih, ki še tega niso dobili, pa že dajejo svojo kri. To objavljamo z namenom, da bo ves delovni kolektiv vedel, kdo so tisti, ki so s svojim dejanjem že mnogim rešili dragocena življenja — morda že tudi komu med nami!

Preden objavljamo seznam krvodajalcev, naj omenimo še to, da je trenutno v naših vrstah najuspešnejši krvodajalec FRANC ŠIMENO iz Vzdrževanja; svojo kri je dal že 34-krat, za kar mu sodelavci Aluminija v imenu uredništva in ostalih iskreno čestitamo. Razumljivo pa naše čestitke veljajo tudi vsem ostalim, katerih imena sedaj objavljamo.

Na občnem zboru OO RK v TGA Kidričevo so sprejeli odlikovanja — značke — naslednji dajalci krvi:

TEKMOVANJA V POČASTITEV TOVARIŠKEGA PRAZNIKA IN DNEVA REPUBLIKE

Prehodni pokal OZD vzdrževanje

V počastitev letošnjega praznika naše tovarne in Dneva republike so bila razna športna tekmovanja in kulturne prireditve.

Tako, kot vsako leto, je bilo tudi letos medobratno tekmovanje, tokrat med OZD, v šahu in streljanju. Tudi letos so imeli največ uspeha tekmovalci iz OZD VZDRŽEVANJE in dokazali, da zaenkrat še nimajo resnejšega tekmeča v športnih disciplinah. Zmagali so v obeh disciplinah in osvojili prehodni pokal.

V tekmovanju posameznikov pa je nastopilo skupno 114 tekmovalcev, ki so se pomerili v streljanju, šahu, kegljanju, namiznem tenisu in mini golfu — za prehodni pokal in knjižne nagrade.

REZULTATI POSAMEZNIKOV SO NASLEDNJI:

ŠAH: 1) Martin Majcenovič, 2) Jurica Škarja, 3) Ivo Artenjak. KEGLJANJE: 1) Drago Zlender, 2) Ivan Mesarič, 3) Andrej Podbreznik. STRELJANJE: 1) Stanko Pulko, 2) Konrad Kramberger, 3) Olga Kramberger. NAMIZNI TENIS: 1) Ludvik Špehonja, 2) Dušan Hazabent, 3) Albin Špehonja. MINI GOLF: 1) Jože Matjašič, 2) Dušan Hazabent, 3) Mišo Milosavljevič.

V počastitev tovarniškega praznika

je Ptujsko gledališče uprizorilo v dvorani obrata družbene p.ehrane igro Pere Budaka »KLOPČIČ«, ki je zelo lepo uspela. Člani našega kolektiva si tudi v bodoče želijo podobnih prireditve, saj v Kidričevem že lep čas ni bilo nobene gledališke predstave.

V počastitev Dneva republike pa je priredil Občinski sindikalni svet Ptuj v Podlehniku tekmovanje v odbojki. Organizacija prireditve je bila zelo dobra, naši odbojkarji pa so v

konkurenci 6 ekip osvojili 1. mesto in lep pokal v trajno last, darilo Občinskega sindikalnega sveta Ptuj. Zmagovalna ekipa TGA je nastopila v postavi:

- E. Menoni, A. Kokol, A. Špehonja, L. Špehonja, C. Kovač, V. Veličkovič, Radulovič in Zlender.
Končni vrstni red turnirja:
1) TGA KIDRIČEVO
2) TVI MAJSPEK
3) TAP PTUJ
4) ELKO PTUJ
5) PODLEHNIK
6) SIGMA PTUJ

DZ

IZDAJA CENTRALNI DELAVSKI SVET TOVARNE GLINICE IN ALUMINIJA »BORIS KIDRIČ« KIDRIČEVO

UREDNIŠKI ODBOR:

Franc Vrlič — predsednik, člani: Ivan Mazera, Vlado Šerc, Konrad Rižnar, dipl. inž. Stojan Kerbler in odgovorni urednik tovarniškega časopisa — Stane Tonejc, dipl. inž.

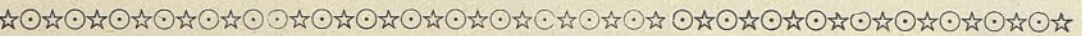
Tisk: ZGP »Pomurski tisk« v Murski Soboti.

Člani kolektiva in upokojenci dobivajo list brezplačno.
Rokopisov in slik ne vračamo.

Družbeno - politične organizacije Kidričevega in svet Krajevne skupnosti Kidričevo

ŽELIJO ČLANOM KOLEKTIVA TOVARNE GLINICE IN ALUMINIJA DOBRE PROIZVODNE REZULTATE IN USPEŠNO DELO V LETU 1973!

Náša novoletna križanka

				DELGIJA	OBRAT	MATHEM RILEC	GORA NA KRETI	POŽIREK	PRIMORSKA POKRAJINA KATERI	ŽRTEV TARIFNEGA PRAVILNIKA	ROKO-BOREC	NAELEKTR. DELEC	SOGLASNIK	SESTAVIL MATJAH TRELČ
					MATJAHEN									POZITIVNA ELEKTROD
				PREBIVAL SLOVENSKE GORIC					ORGANSK. AMINOK.					
			STVAR				ROMULOV BRAT	POLJEDEL. DELAVEC ZADNJIČNA ODPRTINA						
		ŽIDOVSKO MOŠKO IME		NORVEŠKA VRSTA OKRASNE RASTLINE	PONAV. GLASOL. ZAČIMBA							MESRAMNEZ		
SLOGO-VNOST													PREDLOG MESTO NA HONŠU	
LJUB. ŽENSKO IME				NOVAKOVIČ RAZLIČNA SOGLAS.				SPREMEM GLASU						STARO ŽIDOVSKI KRRLJ
KRISTJAN NAUK								AFRIŠKA REKA	SILICIJ			MESTO V ETIOPIJI		
MATJAHNA ČARA					KAMBODŽA AVST. NOB. KLUB		JANŠOVEC			OTOK V MIKILADIH				
NIŠKI RADNIČKI		KUBA		AFRIŠKO JEZERO NEVARNANO MANILO					LEPO OBL. NOŠKI		MODEL			
OSEBNI ZAIMEK		NAŠA PEVKA ZABAVNE GLASBE								IRIDIT			PREDLOG ALFRED	STARI DED, JEDEK
MATJAHEN NAPIS								SVINČNICA GREZILO				ŽENSKO IME NARODNA REPUBL.		NEKDANJI PREBIV. ITALIJE
VOJA		PREBIV. GRŠKE POKRAJINE	VZHODNA MEMČITA IGRA S KARTAMI		SLOVENSKI PESNIK GLAVNI SEDEŽ									
ŽENSKO IME					LJUBK. IME ZA MOŠKEGA POTOMCA	OTOČJE V TIHEM OCEANU		JAP. IGRA			HRAPAVA			
				DEL TENIS IGRE PROSTOR ZA ZABAVO								KARTAŠKI IZRAZ BIZNUT	NAZIV	NAPLAČILO
										OSEBNI ZAIMEK DEL VOZA		FAŠIST. OTROŠKA ORGANIZ.		
GORA NA PELOPO-NEZU								VIOLINIST IGOR					ŽUP. POD FRANCOZI ITALIJA. REKA	
TEBE			MESTO V PERURJU AMORET							DROBEČ NESNA-GE	TOVARNA V SLOV. BISTRICI	OČESNA ŠARENICA	GORA NA KOROŠK. VOTNA (SRB)	
KRITIKA					GRŠKA BOGINJA NESREČE			ŠALTIVEŽ BURKEŽ						
RIMSKA 5	TEKNECI LESKOV SADEŽ													PREBIVAL ARHENTE
JUŽNA RASTLINA					CANKAR			MESTO V ROMUNJI ANICA						GOSPOD. SUŽNJEV
KOVINE						SPLAV LETALO							ZDRAV. RASTLINA MOŠKO IME	
RAZLIČNA SOGLASNIKA		LEKAR-NAR	MESTO V SZ							OTOK BLIZU FRAN. OBLJE		MESTO V ITALIJI MESTO V VZH. NEH.		
GLAVNI ŠTEVNIK			MESTO V BSSR REKA V KOLUMBI.									ŠTEVNIK PETELIN (SRB)		
NARODNO ZABAVNI ANSAMBL							MLEČNI IZDELEK		SOPHIJA					ANTON ČEHOV IRIDIT
SVETNIŠKE PODOBE					FRAN. TER. ORGANIZ. MEDMET				HABREKID ST JUŽNA RASTLINA					
KARNTEN	KAZAL. ZAIMEK TOVARNA ALPIJAC		GLAVNI ŠTEVNIK SEČ			PRVI LETALEC KLAVIR							AVTOMO. OZNAKA IRANA	
NEPOŠTEN PREKUP-CEVALEC						STAR GOZD PETER PETROVIČ								TUNIZIJSKI POLITIK (MONGI)
POLOŠČENI MOŠKA IMENA							GRŠKI BOG GOZDOV					ŠTEVNIK ITAL. IZDELOV. VIOLIN		
					PRITRDI. REKA V PORTUGAL			MEDMED BOLEČINE KLIC POZIV						SR-RA-JE-VO
VARNOST. ZAPORA BOLNIKA									ATMOSFE-RA TOV. TENT. CELTE				DEL TELESA (DVOJ) LJUDSKI ODBOR	STEFOK
TATJSKA			NASPROT. OD NOČE	AF. DRŽAV ANTON KOS							ZV. AMER. DRŽAV. VIA			
ITALIJA														SEVER (ANG.) ROMUNJA
DITAKI VISOKIH ŠOL												PISANA PAPIGA		